

Azərbaycan-Albaniya iqtisadi əlaqələri üçün yeni yollar açılır

Bu əməkdaşlığın genişlənməsi enerji sektorundan qaynaqlanır

Azərbaycan və Albaniya arasında iqtisadi əməkdaşlığın daha da inkişafı üçün geniş perspektivlər mövcuddur. Ticarətin artırılmasına, investisiyaların yönəldilməsinə imkanlar var. Azərbaycan sərmayədarları Albaniyada turizm, kənd təsərrüfatı və digər sahələrdə sərmayə layihələrini ciddi araşdırmağa hazırdırlar. Bu vaxta qədər isə iki ölkə arasında əməkdaşlığın əsas meyarı enerji sektoruna aid olub.

Bu fikirlər Albaniyanın Prezidenti Bayram Beqayın Azərbaycana rəsmi səfəri zamanı hər iki dövlət başçısının verdikləri bəyanatda səslənib. Prezident İlham Əliyev vurğulayıb ki, enerji sahəsində əməkdaşlıq təkcə Azərbaycan və Albaniya üçün deyil, böyük sayda digər ölkələr, xüsusən də "Cənub qaz dəhlizi"nin hissəsi olan TAP (Trans-Adriatik Qaz Boru Kəməri) üçün əhəmiyyətlidir: "Həmin boru kəməri Albaniyanın ərazisindən keçir. Hazırda o, enerji təhlükəsizliyinin mənbəyidir, Azərbaycan və Avropa İttifaqının qaz təchizatı sahəsində fəal işini, eləcə də Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında imzalanmış Enerji sahəsində Strateji Tərəfdaşlıq sənədini nəzərə alsaq, bütün bunlar, təbii ki, ölkələrimiz arasında sıx əməkdaşlıq üçün mühüm meyarlardır. Çünki bir çox Avropa ölkələri üçün enerji təhlükəsizliyi, həmçinin "Cənub qaz dəhlizi" vasitəsilə təmin edilir. Həmin ölkələrin sayı artır. Avropa İttifaqı bazarına Azərbaycanın təbii qaz ixracı artır. Həcmələr artır və onun coğrafiyası genişlənir".

"Cənub qaz dəhlizi"nin Avropa qolu olan TAP uzunluğu təxminən 878 kilometr olan boru xəstidir. Onun 550 kilometri Yunanıstanın, 210 kilometri Albaniyanın ərazisində, 105 kilometri Adriatik dənizinin altından keçir. Xəttin bir neçə kilometrlik hissəsi İtaliyada quru sahəyə çıxır. TAP-la sıx bağlılıq səbəbindən Albaniya hər il "Cənub Qaz Dəhlizi" Məşvərət Şurasının Bakıda keçirilən toplantılarında yüksək səviyyədə təmsil olunur. Bütün bunlar Azərbaycan-Albaniya iqtisadi əlaqələrinin daha da genişlənməsinə tökan verir.

Azərbaycan iki sivilizasiya arasında körpü rolu oynayır

Fransa isə islamofobiya siyasətinin mərkəzinə çevrilir

Tarixi ənənələrə nəzər salsaq görürük ki, multikulturalizm və tolerantlıq tarixən azərbaycanlıların həyat tərzidir. Bu gün də milli kimliyindən, dilindən, dinindən asılı olmayaraq, bu həyat tərzini Azərbaycanın hər bir vətəndaşının gündəlik həyat tərzidir.

Ölkəmizin ərazisində yaşayan digər etnik xalqlar və dini qrupların nümayəndələrinin təmsilçiliyini özündə cəmləyən bu siyasi davranış XX əsrin sonlarında Ümummilli Lider Heydər Əliyev tərəfindən dövlətçilik ideologiyası formasına çevrilmişdir.

Təəssüf doğuran haldır ki, dünyaya "mədəniyyət ixrac edən" bəzi Avropa ölkələrində mövcud milli-mədəni müxtəliflik və etnik-dini

düzümlüklük mühiti yox dərəcəsinədir. Hələ bu azmış kimi, bu cür ölkələr özlərini dünyanın yeganə mono-etnik dövləti olan Ermənistanın hamisi, vəkili kimi aparmaqdan çəkinmir. Bu azmış kimi, qeyri-dinlərin nümayəndələrinə, xüsusilə müsəlmanlara qarşı dini ayrı-seçkilik edirlər.

Bəli, islamofobiya hazırkı günümüzdə dözülməz həddə gəlib çıxıb. Dünyanın bir çox yerində, o cümlədən Fransada müsəlmanlar güllələnir və ya digər alqaldıcı hərəkətlərə məruz qalırlar. Xüsusilə qadınlar daha çox hədəf götürülür. Gender məsələsində, həmçinin müsəlman qadınlarının libası terrorçu geyimi olaraq qələmə verilir.

Tufandan güclü

İndi Ağcabədi rayonunun təsərrüfatlarında işlərin qızğın çağdır. Taxıl biçini sürətlə davam edir. Arpa biçini artıq başa çatmışdır. 6404 hektar sahədən 24949 ton arpa götürülmüş, hər hektarın məhsuldarlığı 38,2 sentner təşkil etmişdir. Məlumat üçün bildirək ki, rayonun təsərrüfatlarında cari ilin məhsulu üçün 26664 hektarda taxıl toxumu əkilmişdir. Zəmilərə aqrotexniki qaydalar əsasında qulluq edilməsi, məhsuldar sortlara üstünlük verilməsi yüksək son nəticəni təmin edən əsas şərtlərdir. Biz biçin barədə operativ məlumat əldə edərkən öyrəndik ki, indiyədək 10 min hektar buğda zəmininin məhsulu biçilmişdir. Hələlik hər hektarın orta məhsuldarlığı 45 sentnerdən yüksəkdir. Əlbəttə, bu yaxşı nəticənin arxasında gərgin əmək, narahat günlər dayanır.

Ümumiyyətlə, rayonun təsərrüfatlarında taxılçılığın inkişafı xüsusi önəm daşıyır. Müharibə şəraitində yaşayan bir dövətdə çörəyin bolluğu son dərəcə vacib amildir. Həm də bu gün dünya bazarında ərzaqlıq buğdaya ehtiyac böyükdür.

"Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Təhsil Qrantı" proqramı təsis edilib

Prezident bununla bağlı sərəncam imzalayıb

Azərbaycan Orta dəhlizin imkanlarını genişləndirir

Zəngəzur dəhlizi regionun iqtisadi inkişafında lokomotiv rolunu oynaya bilər

İkinci Qarabağ müharibəsində əldə edilmiş böyük zəfərdən sonra yaranmış yeni reallıqlardan biri də Zəngəzur dəhlizinin açılması istiqamətində görülən işlərdir. Əlbəttə ki, son dövrlər sülh danışıqlarında müəyyən irəliləyişin əldə olunması da dəhlizin reallaşmasını yaxınlaşdırır. Bu dəhlizin açılması ilə Azərbaycanın Orta dəhlizin (Trans-Xəzər Beynəlxalq Nəqliyyat Marşrutu) fəaliyyətinə mühüm töhfə vermiş olacaq.

Bu gün Avrasiya məkanında həm də mühüm nəqliyyat-tranzit, logistika mərkəzinə çevrilməkdə olan Azərbaycan Zəngəzur dəhlizini reallaşdırmaqla bu istiqamətdəki fəaliyyətini daha da genişləndirmiş olacaq. Naxçıvanla əlaqələrin bərpası, Türkiyəyə gedən yolumuzun açılması ölkəmizə əlavə imkanlar yaradacaq.

Azərbaycan haqlı mövqeyi ilə qalib gəldi

Beynəlxalq Ədalət Məhkəməsi tərəfindən Ermənistan və havadarlarına hüquqi zərbə vuruldu

Ermənistanın qaldırdığı əsassız vəsatətin təmin olunması BƏM-in ədalət ölçülərini şübhə altına sala, nüfuzuna ciddi xələf gətirə bilər. Məsələnin ikinci tərəfi odur ki, Ermənistan Laçın yolu vasitəsilə Azərbaycan

ərazisindəki erməni separatçılarına silah-sursatla təchiz etməklə məşğul idi. Bu da Azərbaycanın təhlükəsizliyinə ciddi təhdidlər yaradırdı.

Qarabağ Azərbaycandır

Fəxr etdiyimiz gənclik

Hələ İkinci Qarabağ müharibəsinin ilk günündə - sentyabrın 27-də Azərbaycan xalqına müraciət edən Ali Baş Komandan İlham Əliyev qətiyyətlə demişdir: "Erməni əsgərinin bizim torpağımızda nə işi var?! Ermənistan bizim torpağımızda nə işi var?! Heç kəs üçün sirr deyil ki, "Dağlıq Qarabağ ordusu"nun tərkibində olan şəxsi heyətin 90 faizi Ermənistan vətəndaşlarıdır. Ermənistan işğalçı dövlətdir, bu işğala son qoyulmalıdır və son qoyulacaqdır.

Gənclərimiz vətən uğrunda döyüşlərlə yanaşı, arxa cəbhədə də yüksək fəallıq göstərdilər. Azərbaycanla bağlı haqiqətlərin, işğalçı Ermənistanın özəli torpaqlarımızda törətdikləri vandallıq aktlarının beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılmasında fəal iştirak etdilər. Yalnız müharibə dövründə deyil, sonra da gənclərimizin müxtəlif öcnəbi dillərdə yaydıqları haqiqətlər əsl erməni xislətini, vandallığını, barbarlığını dünyaya nümayiş etdirdi.

Kapital qoyuluşu əsasən daxili mənbələr hesabına artır

Hazırda dünyadakı mövcud problemlərdən qaynaqlanan problemlər səbəbindən ölkəmizə də xarici kapital qoyuluşunun həcmi əvvəlki illərə nisbətən aşağı düşüb. Buna görə dövlət daxili mənbələrdən iqtisadi və sosial sahələrin inkişafı üçün kapital qoyuluşunun həcmi artır. Prezident İlham Əliyev bu barədə demişdir: "Bizim uğurlu iqtisadi siyasətimizi, ölkəmizin artan gəlirlərini nəzərə alaraq, bu yaxınlarda dövlət büdcəsinə əlavələr edilmişdir. Onsuz da bu ilin dövlət büdcəsi müstə-

qil Azərbaycan tarixində rekord büdcədir. Ancaq buna baxmayaraq, biz əlavə vəsait əldə etmək üçün büdcənin artırılmasına yeni böyük məbləğdə vəsait ayırdıq və burada iki əsas istiqamət müəyyən edilmişdir - birincisi, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpa edilməsi, ikincisi, hərbi potensialımızın gücləndirilməsi. Yəni təkcə bu fakt özlüyündə onu göstərir ki, bizim üçün bu gün prioritet məsələlərdən biri ordu quruculuğu, digəri isə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpa edilməsidir".

Qərbi azərbaycanlıların ata-baba yurdlarına qayıdışı beynəlxalq müstəvidə öz həllini tapmalıdır

Qərbi Azərbaycan İcması məsələnin daha global müstəvidə həllinə nail olmaq üçün Avropa Şurası Parlament Assambleyasına da müraciət ünvanlayaraq Ermənistan qovulmuş azərbaycanlıların öz yurdlarına qayıtması üçün hüquqi müstəvidə monitorinqə başlamağa çağır-

ış etmişdir. Ermənistan qovulmuş azərbaycanlıları təmsil edən Qərbi Azərbaycan İcması Avropa Şurası Parlament Assambleyasının bu yaxınlarda qəbul etdiyi 2508 (2023) sayılı qətnaməni kəskin şəkildə qınayır.

Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmət orqanları əməkdaşlarına diplomatik rütbələrin verilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 24-cü bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:
Azərbaycan Respublikasının diplomatik xidmət orqanlarının aşağıdakı əməkdaşlarına diplomatik rütbələr verilsin:
fövqəladə və səlahiyyətli səfir
Bayramov Ceyhun Əziz oğlu
Məmmədov Elnur İsrəfil oğlu
Rzayev Fariz Fikrət oğlu

birinci dərəcəli fövqəladə və səlahiyyətli elçi
Musayev Tofiq Fuad oğlu
ikinci dərəcəli fövqəladə və səlahiyyətli elçi
Səfərov Emil Firdovsi oğlu
Şərifov Samir Ənvər oğlu.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 8 iyul 2023-cü il

"Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Təhsil Qrantı" proqramının təsis edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı

İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına və Qoşulmama Hərəkatına üzv dövlətlərin vətəndaşlarının Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrində təhsili üçün Azərbaycan Respublikası Prezidentinin təsis etdiyi qrant proqramları Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun artmasına, İslam Əməkdaşlıq Təşkilatı və Qoşulmama Hərəkatı çərçivəsində əməkdaşlığın möhkəmlənməsinə, dost və tərəfdaş ölkələrdə insan resurslarının inkişafına nəzərən qarşılıqlı töhfələr verməkdir.

Həmin təhsil qrantı proqramlarının uğurlu təcürübə əsasında xarici ölkə vətəndaşlarına təhsil qrantının verilməsi istiqamətində növbəti mərhələyə keçid beynəlxalq sülh və əməkdaşlığın möhkəmləndirilməsi ilə yanaşı, Azərbaycanın ali təhsil sisteminin beynəlxalq rəqəbətiliyinin artmasına, beynəlmilləşməsinə və ali təhsil müəssisələrində təhsil alan öcnəbilərin coğrafi müxtəlifliyinin genişlənməsinə də müsbət təsir edəcəkdir.

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 32-ci bəndini rəhbər tutaraq, müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, dahi siyasi və dövlət xadimi, Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin beynəlxalq münasibətlər sistemində Azərbaycan Respublikasının layiqli mövqə qazanmasında müstəsna rolunu nəzərə alaraq, ali təhsil müəssisələrində öcnəbilərin təhsilində dəstək vermək məqsədilə **qərara alıram**:

1. Aşağıdakı ölkələrin vətəndaşlarının Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrində təhsil dilinə uyğun hazırlıq kurslarında, bakalavriat (əsas (baza ali) tibb təhsili), magistratura (rezidentura), doktorantura səviyyələrində təhsili üçün "Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Təhsil Qrantı" proqramı təsis edilsin:

- 1.1. İslam Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələr;
 - 1.2. Qoşulmama Hərəkatına üzv ölkələr;
 - 1.3. İnkişaf etməkdə olan Kiçik Ada Dövlətləri qrupuna daxil olan ölkələr;
 - 1.4. xalqımızla etnik, tarixi və mədəni bağlara malik xalqların və milli azlıqların yaşadığı ölkələr.
2. Müəyyən edilsin ki, bu Sərəncamın 1-ci hissəsi ilə təsis edilmiş təhsil qrantı:

2.1. 2024-2025-ci tədris ilindən başlayaraq hər il 100 təhsil qrantı olmaqla 5 (beş) il müddətində verilsin;

2.2. Azərbaycan Respublikasının hesabına ödənilən təhsil haqqı, viza, qeydiyyat, yataqxana və ya mənzil kirayəsi, gündəlik qidalanma, tədris ədəbiyyatı ilə təminat, nəqliyyatdan (taksi xidmətindən başqa) istifadə, kommunal xidmətlər, tibbi yardım və təhsil qrantı alacaq şəxslərin ildə bir dəfə ölkələrinə gediş-gəliş xərclərini əhatə edir.

3. Azərbaycan Respublikasının Nazirlər Kabineti:
3.1. "Heydər Əliyev adına Beynəlxalq Təhsil Qrantı"nın verilməsi qaydasını və həmin təhsil qrantının məbləğini iki ay müddətində təsdiq edib Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə məlumat versin;

3.2. bu Sərəncamdan irəli gələn digər məsələləri həll etsin.
4. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə hər il may ayının 1-dən gec olmayaraq, bu Sərəncamın 1.1-1.4-cü bəndləri üzrə təhsil qrantının verilməsi üçün kvotaları (o cümlədən ölkələr üzrə kvotaları), namizədlərin seçim meyarlarını və bunların əsasında təhsil qrantı alacaq şəxslərin siyahısını müəyyənərsinlər.

5. Azərbaycan Respublikasının Elm və Təhsil Nazirliyi bu Sərəncamın 4-cü hissəsinə uyğun olaraq müəyyənərsinlər siyahı üzrə öcnəbilərin təhsil alacaqları Azərbaycan Respublikasının ali təhsil müəssisələrində təhsil almaq üçün 2024-2025-ci tədris ilindən başlayaraq həmin ali təhsil müəssisələrində Azərbaycan Respublikasının dövlət büdcəsindən bu Sərəncamın 2.2-ci bəndində nəzərdə tutulan xərclərin ödənilməsinə təminat etsin.

6. Azərbaycan Respublikasının Maliyyə Nazirliyi bu Sərəncamın 2.2-ci bəndində nəzərdə tutulan xərclərin maliyyələşdirilməsi üçün tələb olunan vəsaitin müvafiq illər üzrə dövlət büdcəsi layihəsində nəzərdə tutulması ilə bağlı zəruri tədbirlər görsün.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 8 iyul 2023-cü il

"Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Hökuməti arasında energetika sahəsində Əməkdaşlıq Sazişi"nin təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. 2023-cü il mayın 24-də Ər-Riyad şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikası Hökuməti ilə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Hökuməti arasında energetika sahəsində Əməkdaşlıq Sazişi" təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Əməkdaşlıq Sazişi qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Energetika Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Əməkdaşlıq Sazişinin qüvvəyə

vəyə minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Səudiyyə Ərəbistanı Krallığı Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 8 iyul 2023-cü il

"Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi ilə Litva Respublikasının Sosial Təhlükəsizlik və Əmək Nazirliyi arasında gənclər siyasəti sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş"nin təsdiq edilməsi barədə

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. 2023-cü il mayın 22-də Vilnüs şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi ilə Litva Respublikasının Sosial Təhlükəsizlik və Əmək Nazirliyi arasında gənclər si-

yasəti sahəsində əməkdaşlıq haqqında Saziş" təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Gənclər və İdman Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Sazişin qüvvəyə

minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Litva Respublikası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 8 iyul 2023-cü il

"Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə Litva Respublikasının Ətraf Mühit Nazirliyi arasında ətraf mühitin mühafizəsi sahəsində əməkdaşlığa dair Saziş"nin təsdiq edilməsi haqqında

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fərmanı

Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 109-cu maddəsinin 17-ci bəndini rəhbər tutaraq **qərara alıram**:

1. 2023-cü il mayın 22-də Vilnüs şəhərində imzalanmış "Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi ilə Litva Respublikasının Ətraf Mühit Nazirliyi arasında ətraf mühitin müha-

fizəsi sahəsində əməkdaşlığa dair Saziş" təsdiq edilsin.

2. Bu Fərmanın 1-ci hissəsində göstərilən Saziş qüvvəyə mindikdən sonra Azərbaycan Respublikasının Ekologiya və Təbii Sərvətlər Nazirliyi onun müddəalarının həyata keçirilməsini təmin etsin.

3. Azərbaycan Respublikasının Xarici İşlər Nazirliyi Sazişin qüvvəyə

minməsi üçün zəruri olan dövlətdaxili prosedurların yerinə yetirildiyi barədə Litva Respublikası Hökumətinə bildiriş göndərsin.

İlham ƏLİYEV,
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti

Bakı şəhəri, 8 iyul 2023-cü il

Tacikistan səfirinin Azərbaycandakı diplomatik fəaliyyəti başa çatır

İyulun 8-də Azərbaycan Respublikasının xarici işlər naziri Ceyhun Bayramov Tacikistan Respublikasının ölkəmizdəki səfiri Rustam Soli ilə diplomatik fəaliyyətinin başa çatması ilə əlaqədar görüşüb.

Xarici İşlər Nazirliyinin Mətbuat xidməti idarəsindən AZƏRTAC-a bildirirlər ki, nazir Azərbaycan və Tacikistan, həmçinin xalqlarımız arasında

müvafiq tarixi və mədəni bağlılıqların dərindən köklərinin olduğunu, onları çoxəsrlik ənənələrə əsaslanan mehriban dostluq, sıx faydalı əməkdaş-

lıq və qarşılıqlı fəaliyyət telləri bağladığını diqqətə çatdırıb. Ölkələrimiz arasında əlaqələrin bütün sahələrdə gələcək inkişafına, bu münasibətlərin iki dost xalqın maraqları çərçivəsində bundan sonra da möhkəmlənməsinə əminlik ifadə olunub.

Səfir Soli diplomatik fəaliyyəti müddətində ona göstərilən dəstəyə görə təşəkkürünü bildirib. Nazir Ceyhun Bayramov səfir Rustam Soliyə gələcək fəaliyyətində uğurlar arzu edib.

Əvvəli 1-ci səh.

Xatırladaq ki, keçən ilin noyabr ayında Prezident İlham Əliyevin Albaniyaya dövlət səfəri olmuşdu. Hələ o zaman ölkəmizin Albaniyada qaz təsərrüfatının inkişafına dəstək verəcəyi müzakirə edilmişdi. Prezidentimiz həmin məsələni xatırladaraq demişdir: "Əvvəlki təmaslarımızda müzakirə olunan mövzulardan biri Albaniyanın qazlaşdırılması layihəsi idi və sınaq layihəsi seçilmişdi. Bu gün bizə nümayəndə heyətlərinin üzvləri tərəfindən məlumat verildiyi kimi, işlər cədvəle uyğun gedir və ilin sonunadək bizdə artıq bu layihənin texniki-iqtisadi əsaslandırılması olacaq. Bundan sonra işə ümid edirik ki, biz dərhal investisiyalara başlayacağıq. Bu, qazpaylayıcı şəkəni qurmaq üçün Albaniyaya yatırılacaq xalis Azərbaycan investisiyası olacaq. Həmçinin biz infrastrukturumuzu Albaniyadan qonşu ölkələrə necə genişləndirəcəyimizi də müzakirə etdik".

Albaniya öz ərazisində tranzit imkanlarından istifadəyə açıq olduğunu artıq bəyan edib. Tikilməkdə olan İon-Adriatik boru kəməri bu işlərə kömək göstərəcək. Belə ki, layihə tamamlandıqdan sonra Cənub-Şərqi Avropanın bir sıra ölkələri qaz nəqli üçün TAP-a qoşula bilər.

Uzunluğu 516 kilometr olan İon-Adriatik kəməri Albaniya, Monteneqro, Bosniya və Herseqovinanadan keçərək Xorvatiyada başa çatacaq. Kəmərin ötürücülük gücü ildə 5 milyard kubmetr təşkil edəcək. Bu həcm 1 milyard kubmetrini Albaniyanın, 500 milyon kubmetrini Monteneqronun, 1 milyard kubmetrini Bosniya və Herseqovinanın, 2,5 milyard kubmetrini Xorvatiyanın alacağı gözlənilir.

Albaniyanın qaz tranziti ölkəsi olmasının artıq realığı çev-

Azərbaycan-Albaniya iqtisadi əlaqələri üçün yeni yollar açılır

Bu əməkdaşlığın genişlənməsi enerji sektorundan qaynaqlanır

riydiyi bir daha diqqətə çatdırılan ölkə Prezidenti Bayram Beqay demişdir: "Albaniyanın qaz qəbul və nəql edən ölkə olması məqsədini qarşımıza qoymuşuq. Ölkəmiz buna nail olmağa və əməkdaşlığı daha da dərinləşdirməyə sadıqdır. Mən Prezident Əliyevə bildirdim ki, Albaniya Azərbaycanın regional enerji layihələrinin inkişafına artmaqda olan diqqətini alqışlayır və bu, Qərbi Balkan ölkələrini daha da yaxınlaşdıracaq. Eyni zamanda bu, onların enerji təhlükəsizliyini gücləndirəcəkdir".

Bunlar bir daha göstərir ki, Albaniya və Azərbaycan enerji sektorunda əməkdaşlıqda bir-bi-

rino sıx bağlıdır. Təşəbbüskarı və aparıcı qüvvəsi Azərbaycan olan "Conub qaz dəhlizi"nin mühüm hissəsini təşkil edən TAP-dan Albaniya həm iqtisadi baxımdan, həm də regional enerji çıxışı və qovşağı kimi strateji əhəmiyyətinin güclənməsi baxımından çox fayda görür.

Albaniya Prezidenti bir daha qeyd edib ki, İon-Adriatik kəməri regionda bu ölkənin qazpaylayıcı kimi roluna daha çox töhfə verəcək. Həmçinin Albaniyanın Azərbaycanla sıx əməkdaşlıq şəraitində ölkəsinin qazla təchiz olunması çərçivəsində qəti addımlar atmağa hazır olduğunu bildirib.

Xatırladaq ki, hazırda 6 ölkə - Gürcüstan, Türkiyə, Yunanıstan, İtaliya, Bolqarıstan və Rumıniya Azərbaycanın mavi yanacaq alır. Yaxın zamanda qaz idxal edən ölkələrin sayının 10-a çatacağı nəzərdə tutulur. Lakin bu, son hədəf deyil. Keçən il oktyabrın 1-də Sofiya şəhərində istifadəyə verilən Yunanıstan-Bolqarıstan interkonektoru Azərbaycandan qaz ixrac edən ölkələrin sayının artmasına imkan yaradıb. İon-Adriatik kəmərinin inşası başa çatdıqdan sonra işə ixracımızın coğrafiyası daha da genişlənməyə

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

Albaniya Prezidentinin Azərbaycana rəsmi səfəri başa çatıb

Albaniya Respublikasının Prezidenti Bayram Beqayın Azərbaycan Respublikasına rəsmi səfəri iyulun 8-də başa çatıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, hər iki ölkənin dövlət bayraqlarının dalğalandığı Heydər Əliyev Beynəlxalq Aeroportunda ali qonağın səfərinə fəxri qarovul dəstəsi düzülmüşdü.

Albaniya Prezidenti Bayram Beqay və xanımı Armanda Beqay hava limanında Azərbaycan Respublikası Baş nazirinin birinci müavini Fəz bəy Rzayev, xarici işlər nazirinin müavini İsmail Rzayev və digər rəsmi şəxslər yola saldı.

MSK-nin nümayəndə heyəti Özbəkistanda prezident seçkilərini müşahidə edəcək

Azərbaycan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyasının (MSK) sədri Məzahir Pənahovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti Özbəkistan Respublikası Mərkəzi Seçki Komissiyası sədrinin dəvətinə əsasən iyulun 8-də Daşkəndə yola düşüb.

MSK Katibliyinin Media və kommunikasiya şöbəsindən AZƏRTAC-a bildirirlər ki, Özbəkistana səfərin başlıca məqsədi sədr Məzahir Pənahovun özbəkistanlı həmkarı ilə görüşünün keçirilməsi və bu ölkədə 2023-cü il iyulun 9-da növbədənəknar prezident seçkilərini beynəlxalq müşahidəçi qismində izləməkdir.

Səfir çərçivəsində Azərbaycan Mərkəzi Seçki Komissiyası sədrinin Özbəkistanda seçkilərin müşahidəsində iştirak edən təşkilatların və xarici ölkələrin seçki idarəetmə orqanlarının rəhbərləri ilə görüşləri də nəzərdə tutulur.

MSK-nin nümayəndələri həmçinin Türk Dövlətləri Təşkilatı və Müstəqil Dövlətlər Birliyinin seçki müşahidə missiyalarında da təmsil olunurlar.

Qırğızıstan müdafiə nazirinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin ölkəmizə səfəri davam edir

Qırğız Respublikasının müdafiə naziri general-leytenant Baktıbek Bekbolotovun rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyətinin ölkəmizə səfəri davam edir.

Müdafiə Nazirliyindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, qırğızıstanlı nümayəndələr Heydər Əliyev adına Hərbi İnstitutu ziyarət ediblər.

Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin hərbi institutun ərazisində uca dilmiş abidəsi və Vətən müharibəsində şəhid olmuş hərbi qulluqçularımızın xatirəsinə salınmış abidə kompleksini ziyarət olunub, ötinə gül dəstələri qoyulub.

Nümayəndə heyəti hərbi institutun qərargahında fəxri qonaqlar üçün xatirə kitabına ürok sözlərini yazıb. Heydər Əliyev adına Hərbi İnstitutun rektoru general-mayor Fizuli Salahov qonaqlara Azərbaycan Ordusunda hərbi təhsil sahəsində aparılan islahatlar, bu istiqamətdə icra olunan tədbirlər barədə məlumat verib.

Hərbi institutun tarixi və əsas fəaliyyət istiqamətləri barədə brifinq təqdim edilib. Qonaqlar hərbi institutun ərazisindəki Heydər Əliyev İdeoloji Mərkəzi ilə tanış olublar.

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi Qoşulmama Hərəkatının Bakı Bəyannaməsini alqışlayıb

BOK-un prezidenti Tomas Bax bəyannamənin qəbulunda göstərdiyi təşəbbüsə görə Prezident İlham Əliyevə təşəkkür edib

Beynəlxalq Olimpiya Komitəsi (BOK) Azərbaycanın sədrlik etdiyi və BMT-nin 193 üzv dövlətindən 120-ni birləşdirən Qoşulmama Hərəkatının Bakıda qəbul olunan bəyannaməsini alqışlayıb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, BOK prezidenti Tomas Bax göstərdiyi dəstəyə görə Qoşulmama Hərəkatına minnətdarlıq edib.

"BOK Qoşulmama Hərəkatına üzv olan 120 dövlətin dəstəyini ürokdən alqışlayır. Olimpiya Oyunlarının birləşdirici missiyasına bu güclü bağlılıq bizi çox ruhlandırır. Bu mühüm qətnamənin qəbulunda göstərdiyi təşəbbüsə görə Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevə təşəkkür edirəm", - deyir T.Bax vurğulayıb.

Yekdilliklə qəbul edilən bəyannamədə vurğulanı ki, "Paris-2024" Olimpiya və Paralimpiya oyunlarında bütün 206 Milli Olimpiya Komitəsinin idmançıların iştirakı bəşəriyyətin birliyinin güclü rəmzi olacaq.

Sonra hərbi institutda təhsil alan qırğız kursantlarla görüş keçirilib. Qonaqlar burada şəxsi heyət üçün yaradılan şərait və tədris prosesi ilə tanış olublar. Daha sonra Qırğızıstan nümayəndə heyəti Müdafiə Nazirliyinin komanda hərbi hissələrinin birində olub. Burada qonaqlara hərbi hissə haqqında məlumat verilib və videoçarx nümayiş etdirilib. Qırğızıstanlı nümayəndələr hərbi hissədə komandolar üçün yaradılan şəraitlə tanış olublar. Hərbi hissənin istifadəsində olan silah və döyüş texnikası təqdim olunub. Sonra qonaqlar komandoların nümunəvi məşqlərini izləyiblər.

Qərbi Azərbaycan İcması ATƏT-in yüksək səviyyəli tədbirində təmsil olunub

Qərbi Azərbaycan İcmasının İdarə Heyətinin sədr müavini, Milli Məclisin deputatı Ramil Həsən ATƏT-in Milli Azlıqlar üzrə Ali Komissarı institutunun təsis edilməsinin 30 illiyi münasibətilə iyulun 7-də Avstriyanın Vyana şəhərində keçirilmiş yüksək səviyyəli tədbirdə icmanın adından iştirak edib.

İcmadan AZƏRTAC-a bildirilib ki, ATƏT-in fəaliyyətində olan sədri Buyar Osmanı, Baş katibi Helqa Şmid, Milli Azlıqlar üzrə Ali Komissarı Kayrat Abdraxmanov, iştirakçı dövlətlərin nümayəndələrinin iştirak etdiyi tədbirdə ATƏT məkanında milli azlıqların hüquqlarının qorunması sahəsində vəziyyət, bu sahədə iştirakçı dövlətlərin öz öhdəliklərini yerinə yetirməsi və milli azlıqların hüquqlarının qorunması ilə sülh və təhlükəsizlik arasında əlaqə kimi məsələlər müzakirə olunub. Tədbirdə o cümlədən milli azlıqlar mövzusunda ATƏT-in tövsiyələrinin yerinə yetirilməsi ətrafında fikir mübadiləsi aparılıb.

Qərbi Azərbaycan İcmasının sədr müavini R.Həsən müzakirələrə öz töhfəsini və

rib. Ermənistandan azərbaycanlıların qovulması barədə məlumat verən icma nümayəndəsi, Ermənistanın hərəkətlərinin beynəlxalq insan hüquqlarının digər aspektləri ilə yanaşı, milli azlıqların hüquqları üzrə beynəlxalq normalara, o cümlədən ATƏT-in bu sahədəki müvafiq sənədlərinə zidd olduğunu vurğulayıb. R.Həsən Ermənistanın öz ərazisindən azərbaycanlıları qovub, Azərbaycan ərazisində yaşayan ermənilərin hüquqları ilə spekulyasiya etməsinin ATƏT-in dövlətlərə münasibətində

Milli Azlıqlar üzrə Bolzano/Bozen Tövsiyə Sənədində də qınadığı kimi, ikili standart olduğunu diqqətə çatdırıb.

Qeyd edək ki, bu, Qərbi Azərbaycan İcmasının beynəlxalq təşkilatın tədbirində rəsmi təmsil olunduğu ilk hal idi.

"İcma özünün insan hüquqları gündəliyinin beynəlxalq səviyyədə təşviqi üçün ATƏT və digər beynəlxalq təşkilatların müvafiq fəaliyyətlərində iştirakını davam etdirəcək", - deyərək Qərbi Azərbaycan İcmasının məlumatında vurğulanıb.

Qərbi azərbaycanlıların ata-baba yurdlarına qayıdışı beynəlxalq müstəvidə öz həllini tapmalıdır

Prezident İlham Əliyev ötən il dekabrın 24-də Qərbi Azərbaycandan olan bir qrup ziyalı ilə görüşündə demişdir: "Qərbi Azərbaycan bizim tarixi torpağımızdır, bunu bir çox tarixi sənədlər təsdiqləyir, tarixi xaritalar təsdiqləyir, bizim tariximiz təsdiqləyir. Ancaq əfsuslar olsun ki, ermənilər Qarabağdakı kimi, Qərbi Azərbaycanda da bizim bütün tarixi, dini abidələrimizi yerlə-yeksan ediblər, dağıdıblar, azərbaycanlıların tarixi irsini silmək istəyiblər, ancaq buna nail ola bilməyiblər. Çünki tarix var, sənədlər var, xaritalər var".

Azərbaycan Prezidentindən dəstək alan Qərbi Azərbaycan İcmasının beynəlxalq hüququn norma və prinsipləri əsasında hazırladığı Qayıdış Konsepsiyası ictimaiyyət tərəfindən rəğbətli qarşılanmışdır. Hətta Birləşmiş Millətlər Təşkilatının katibliyi Qərbi Azərbaycan İcmasının beynəlxalq ictimaiyyətdə müraciətini BMT Təhlükəsizlik Şurasının, Baş Assambleyasının, İqtisadi və Sosial Şurasının rəsmi sənədi kimi yaymışdır. Bu, indiki Ermənistandan qovulmuş azərbaycanlıların hüquqları məsələsinin beynəlxalq müstəviyəyə gətirilməsi sahəsində böyük uğurdur.

Qərbi Azərbaycan İcması məsələnin daha global müstəvidə həllinə nail olmaq üçün Avropa Şurası Parlament Assambleyasına da müraciət ünvanlayaraq Ermənistandan qovulmuş azərbaycanlıların öz yurdlarına qayıtması üçün hüquqi müstəvidə monitorinqə başlamağa çağırış etmişdir.

Xatırladığ ki, Qərbi Azərbaycan İcması 1988-1991-ci illərdə indiki Ermənistandan qovulmuş 50 mindən çox ailənin 20 mininə döyüş zıyanı hesablanmışdır. Hazırda bu iş

dəqiqliyi ilə davam edir. Həmin illərdə Qərbi Azərbaycanda 300-ə yaxın yaşayış məntəqəsindən qovulan qaçqınların hər bir ailə üzvə (ad, soyad, ata adı) dəqiq statistika aparılıb, 137 kəndin siyahısı tamamlandı. Ümumiyyətlə, təşkilat Qərbi Azərbaycanda tarixi və mədəni irsimizin bütün nümunələrinin dəqiq siyahısının hazırlanması üzərində ciddi iş aparır. Qeyd edək ki, sovet dönməndə erməni daşnakları məqsədlə şəkildə yazıb yaydıqları kitab, qəzet və jurnallarda mədəniyyətimizin, zəngin irsimizin, məmarlıq abidələrimizin ən nəfis nümunələrinin guya onlara mənsub olduğunu iddia etməyə çalışıblar.

Ermənistandan qovulmuş azərbaycanlıları təmsil edən Qərbi Azərbaycan İcması Avropa Şurası Parlament Assambleyasının bu yaxınlarda qəbul etdiyi 2508 (2023) sayılı qətnaməni kəskin şəkildə qınayır. Çünki bu qətnamə AŞPA-nın insan hüquqlarının mahiyyətinə birbaşa zidd olan qərəzli və naşı yanaşmasını nümayiş etdirir.

AŞPA-nın bir tərəfdən humanizmədən dönməyərək, di-

gər tərəfdən isə heç bir əsas olmadan Azərbaycanın Qarabağ bölgəsindən etnik ermənilərin emigrasiyasına dair xəyali ssenari iddiası irəli sürməsi başdan-baş böhtan olmaqla dərindən hiddət doğurur. Qərbi Azərbaycanın (indiki Ermənistanın) Göyçə, Zəngəzur, Dərələyəz və digər bölgələrindən zorla qovulan etnik azərbaycanlılardan fərqli olaraq, ermənilər Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində yaşamaqdadırlar. İnsan haqlarının müdafiəsi ilə məşğul olan AŞPA-nın Ermənistanın bütün azərbaycanlıları öz ərazisindən qovaraq mono-etnik məkana çevrilməsi ilə rahat şəkildə razılaşması ən azından ədalətsizlikdir.

AŞPA-nın azərbaycanlılara məxsus mədəni irsin sistemli şəkildə məhv edilməsinə göz yumması xüsusilə də zülməkdir. Görünən odur ki, qətnamə müəllifləri bu məsələyə məhəl qoymamaqla, etnik mənşəyə əsaslanaraq, mədəni müxtəlifliyin və insan hüquqlarının qorunub saxlanmasına prinsipial olmadıqlarını nümayiş etdirirlər.

Bu qətnamə AŞPA-nın qərəzli anti-Azərbaycan mövqeyini nümayiş etdirməklə yanaşı, həm də müəyyən əhəli qrupun etnik təmizləməyə məruz qaldıqdan sonra beynəlxalq ictimaiyyətin onları tələyinə biganəliyini göstərir. Belə yanaşma təhlükəli olmaqla ədalət və insan haqlarını prinsiplərini kökdən sarsdır.

Rəhman SALMANLI, "Azərbaycan"

Ülviyyə ZÜLFİQAR: "Qərbi Azərbaycan İcması beynəlxalq miqyasda etibarlı tərəfdaş kimi qəbul olunmaqdadır"

Qərbi Azərbaycan İcması Ermənistandan qovulmuş soydaşlarımızın geri qayıtması prosesinə dünya miqyasında dəstəyini verilməsi üçün beynəlxalq təşkilatlara və ayrı-ayrı nüfuzlu fiqurlara müraciətlər etməkdə, məktublar göndərməkdə davam edir.

Bu sözləri AZƏRTAC-ın sorğusuna cavab olaraq Qərbi Azərbaycan İcmasının sözcüsü Ülviyyə Zülfüqar söyləyib.

"Bildiyimiz kimi, biz geri qayıdışımızın təmin edilməsi ilə bağlı bir neçə ay əvvəl Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyana da müraciət etmişdik. Lakin tövsiyyə ki, bu müraciətimizə uyğun olaraq Ermənistan hökuməti hələ ki dialoq çağırışlarımızı cavab verməyib. Əksinə, mətbuatda da gördüyümüz kimi, fundamental insan hüquqları məsələsi olan qayıdış hüququmuza başqa don geydirmə cəhdləri edildi", - deyərək Ülviyyə Zülfüqar vurğulayıb.

O qeyd edib ki, soydaşlarımızın sülh yolu ilə, təhlükəsiz və layəqətli şəkildə ge-

ri qayıdışı ilə bağlı Qərbi Azərbaycan İcması BMT, UNESCO, Avropa İttifaqı, Avropa Şurası və bu təşkilatların alt qurumları kimi beynəlxalq instansiyalara müraciət edib. Məlum olduğu kimi, BMT 4 döfə - Qayıdış Konsepsiyası da daxil olmaqla Qərbi Azərbaycan İcmasının müraciətlərini öz rəsmi sənədi kimi yayıb. UNESCO və Avropa İttifaqı daxil olmaqla beynəlxalq təşkilatlara edilən müraciətlərimizə geri dönüşlər edilir. AŞPA-da yazılı bəyannaməmiz bu qurumun sənədi kimi yayılır. İcma ABŞ Dövlət katibi Entoni Blinken, Roma Papası Fransisk həzrətləri kimi nüfuzlu şəxslərə də məktublar göndərir.

"İcmamızın beynəlxalq istiqamətdə apardığı fəaliyyət zamanı göndərilən müraciətlərin, yayılan sənədlərimizin eləcə də aldığımız geri dönüşlərin bir neçə yəndə mühüm əhəmiyyəti var. İlk olaraq bu, Qərbi azərbaycanlıların öz ata-baba yurdlarına qayıtması ilə bağlı məsələnin nə qədər böyük önəm kəsb etdiyini göstərir. Həmçinin bu prosesin beynəlxalq miqyasda dəst-

təklənməsi ilə əhəmiyyətinin artmasını göstəricisidir. Bu, bir daha sübut edir ki, soydaşlarımız insanlıq öleyhinə cinayətlərin qurbanları olublar. Eyni zamanda beynəlxalq hüququn bütün norma və prinsiplərinə uyğun olaraq öz evlərinə geri qayıdış hüquqlarına malikdirlər və bu haqları təmin olunmalıdır. Digər önəmli məqam isə ondan ibarətdir ki, bir neçə onilliklərdə soydaşlarımızın legal təmsilçisi olan Qərbi Azərbaycan İcması beynəlxalq miqyasda etibarlı tərəfdaş olaraq qəbul edilməkdədir. Nüfuzlu qurumlar və şəxslər Qərbi Azərbaycan İcmasının soydaşlarımızın haqq səsi ilə bağlı çatdırdığı müraciətlərə reaksiya verir, bu istiqamətdə dialoq və əməkdaşlıq edirlər. Bütün bunlar bir daha sübut edir ki, indiki Ermənistan ərazisindən ötən əsrə deportasiya edilmiş bütün azərbaycanlılar və onların varisləri təhlükəsiz və layəqətli şəkildə geri qayıdış hüquqlarına malikdirlər. Onların Qayıdış Konsepsiyasında da qeyd olunan bütün hüquq və imtiyazları təmin olunmalıdır", - deyərək Ülviyyə Zülfüqar əlavə edib.

Azərbaycan iki sivilizasiya arasında körpü rolunu oynayır

Fransa isə islamofobiya siyasətinin mərkəzinə çevrilir

Əməli L-ci sah.

Fransa mediasında etnik azlıqlara qarşı davamlı olaraq irqçi, ayrı-seçkilik təbliğ olunur. Rəsmi şəxslər tərəfindən, xüsusilə parlamentin iki palatasının millətçi üzvlərinin irqi nifrət xarakterli çıxışları getdikcə artmaqdadır. Bu yaxınlarda Əlcəzairəli 17 yaşlı yeniyetmənin Fransa polisi tərəfindən qətlə yetirilməsi bu ölkədə irqçiliyin və islamofobiyanın daha bir təsdiqidir. Bildiyimiz kimi, Fransa tarixi soyqırımlarla zəngin olan bir ölkədir. Dünyanın müxtəlif yerlərində milyonlarla insanın əmansız qəddarlıqla qətlə yetirilməsi ilə ad çıxarması təsadüfi deyil. Xüsusilə 1,5 milyon yaxın əlcəzairli qətlə yetirən, hətə də Paris muzeyində əlcəzairli azadlıq döyüşçülərinin kollə sümüklərini müharibə qənimətləri kimi saxlayan Fransa tarixi ənə-

nəsinə bu gün də sadiq olduğunu isbat etməkdədir.

Öz ölkəsində milli azlıqların basqı altında saxlayan, Korsika dilinə qadağa qoyub heç bir etnik azlıqlar konsepsiyasını qəbul etməyən Fransa özünü Azərbaycanı erməni milli azlığının müdafiəçisi kimi göstərməyə çalışır. Bu mövqeyindən utanmayan Fransa Prezidenti Emmanuel Makron müsəlman və azərbaycanlı olduğuna görə indiki Ermənistan ərazisindən təkə 1988-ci ildə 300 min azərbaycanlının 11 gün ərzində Qərbi Azərbaycandan qovulmasına və işğəncələrə məruz qalmasına isə göz yumur. Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyevin dediyi kimi: "Özünü yalandan insan haqlarının və beynəlxalq hüququn müdafiəçisi kimi qələmə verən Fransa hətə də digər ölkələrin daxili işlərinə qarşı. Fransa qoşunlarının bu yaxınlarda Mali və Burkina-Fasodan çıxarılması onun Afrikadakı əmansız neokolo-

nializm siyasətinin uğursuzluğa məhkum olduğunu bir daha göstərdi. Təvsiyyə ki, Fransa Azərbaycanın Qarabağ bölgəsində erməni separatizmini dəstəkləyərək geosiyasi rəqabət, xarici hərbi mövcudluq və "Orientalizm" müstəmləkəçilik siyasəti ilə Conubi Qafqaz regionunda da eyni mənfur təcürbənə təbiiq etməyə çalışsın".

Bu gün müstəqil siyasət aparan, heç bir kənar təzyiqlə, "hegemon" dövlətin qarşısından geri çəkilməyən ölkəmiz dünyada islamofobiya qarşı mübarizənin önündə gedir. Azərbaycan bu gün iki fərqli sivilizasiya arasında körpü rolunu oynamaqla Şərq və Qərb yarımkrülərində öz nüfuzunu gücləndirir, bütün dünyaya örnək ola biləcək siyasət yürüdür.

Elşən QƏNİYEV, "Azərbaycan"

Diaspor nümayəndələrinin Şuşaya 9-cu səfəri gerçəkləşib

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin yaradılmasının 21-ci və Azərbaycan Diasporuna Dəstək Fondunun yaradılmasının 5-ci ildönümü münasibətilə tətilərini Azərbaycanda keçirməyə üstünlük verən diaspor nümayəndələrinin mədəniyyət paytaxtımız Şuşaya 9-cu səfəri baş tutub.

Diasporla İş üzrə Dövlət Komitəsinin AZƏRTAC-a bildirdiyi ki, "Dəmir yumruğun gücü ilə Şuşadayıq" layihəsi çərçivəsində doqquzuncu dəfə gerçəkləşən səfərdə 24 ölkədən gələn 100-dən çox diaspor nümayəndəsi iştirak edib.

Səfər proqramına ənənəvi olaraq "Bazarbaşı" meydanının, Cıdır düzündən, "Güllənməmiş heykəllər" in yerləşdirildiyi meydanın, Şuşa Boyanmasının imzaladığı məkanın, Xurşidbanu Natəvanın evinin, "Xan qızı buldu" nun, Molla Panah Vaqifin məqbərəsinin, Üzeyir bəy Hacıbəylinin heykəlinin, Bülbülün ev-muzeyinin, Gəncə Qapısının, Saatlı, Aşağı və Yuxarı Gövhər ağa məscidlərinin və digər möhlə yerlərin ziyarəti daxil edilib. Diaspor nümayəndələrinə Qarabağın incisi olan Şuşada aparılan yenidənqurma və abadlıq işləri ilə bağlı məlumat verilib.

Səfərin sonunda diaspor nümayəndələri Cıdır düzündə Azərbaycan bayrağı açdı, "Yalın" sadaları altında rəqs ediblər. Onlar bu xoşbəxtliyi xalqımıza bəxş edən Müzəffər Ali Baş Komandan və Azərbaycan Ordusuna təşəkkür ediblər. Eyni zamanda onlara xüsusi diqqət və qayğı

göstərən Şuşa Şəhəri Dövlət Qorunması İdarəsinin əməkdaşlarına minnətdarlıqlarını bildirdilər. Qeyd edək ki, Prezident İlham Əliyevin Dünya Azərbaycanlılarının V Qurultayında səsləndirdiyi tövsiyələrdə xaricdə yaşayan soydaşlarımızın hər il tarixi vətənlərini, xüsusilə də

azad edilmiş torpaqlarımızı ziyarət etməsinin önəminə diqqət cəlb edilmişdir.

Komitə 2021-ci ildə dörd dəfə (27 iyul, 17 avqust, 9 oktyabr və 2 dekabr), 2022-ci ildə üç dəfə (26 iyul, 17 avqust, 7 sentyabr), 2023-cü ildə isə bir dəfə (29 iyun) diaspor nümayəndələrinin Şuşa şəhərinə səfərlərini təşkil edib. "Biz dəmir yumruğun gücü ilə Şuşadayıq" şüarı ilə reallaşan səfərlər Azərbaycan diaspor tarixinin ən mühüm hadisələrindən biridir.

Bundan başqa, komitə mədəniyyət və beynəlxalq ictimaiyyətin məlumatlandırılmasında böyük rol oynayan xarici jurnalistlərin və elm adamlarının Şuşaya, eləcə də işğaldan azad edilmiş digər rayonlara səfərlərini təşkil edir.

Hərbi Polis İdarəsində təlim-metodiki toplanış keçirilib

Müdafiə Nazirliyinin Hərbi Polis İdarəsində təlim-metodiki toplanış keçirilib.

Müdafiə Nazirliyinin Mətbuat xidmətindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, Hərbi Polis İdarəsinin tabeliyindəki hərbi hissə komandirlərinin iştirakı ilə keçirilən toplanışda əvvəlcə xalqımızın Ümmümilli Lideri Heydər Əliyevin və ölkəmizin azadlığı, müstəqilliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda

şəhid olanların xatirəsi birdəqiqətlik sü-kutla yad edilib. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirilib.

Toplanışda cari ilin birinci yarımildində hərbi polis bölmələri tərəfindən nəzarət-buraxılış məntəqələrində patrul xidmətinin təşkil, obyektlərin mühafizəsi, hərbi nəqliyyat vasitələrinin hərəkətinin istiqamətləndirilməsi, kolonların təhlükəsiz hərəkətinin təmin edilməsi və digər tapşırıqlar üzrə məruzələr dinlənilib, həmçinin

növbəti tədris dövründə icra ediləcək tədbirlər barədə müzakirələr aparılıb.

Müdafiə naziri general-polkovnik Zakir Həsənovun növbəti tədris dövrü ərzində xüsusilə azad edilmiş ərazilərdə hərbi polis bölmələrinin komendant xidməti fəaliyyətinin daha keyfiyyətli təşkil və sayıqlığın artırılması ilə bağlı tapşırıqları diqqətə çatdırılıb. Sonda atəş hazırlığı üzrə nümayiş məşğələsi toplanış iştirakçılarında təqdim edildi.

Xəstə separatçılar seçim qarşısında "Olum, ya ölüm"

D.Karneginin adını unuduğum əsərinə ruhi xəstəxananın həkimi ilə bağlı bir epizod var: həkim dəlillərə baxıb həmkarına deyir ki, bəlkə, biz heç bunları sağaltmayacağıq. Çünki biri özünü Amerikanın prezidenti sayır, biri İngiltərə kralıcağı, biri də Çinin Baş naziri olduğunu hesab edir. Yəni öz ələmlərində bunlar xoşbəxtdirlər.

Gəlmə ermənilərin bu gün Azərbaycanın ərazisində özlərinə dövlət yaratmaq fikri, separatçı Arayikin özüni rus sülhməramıllarının nəzarət etdiyi yəuncaq "DQR" in "prezident" i hesab etməsi də eynən bu epizodu xatırladır.

Özünü "prezident" sayan Arayik yəni özünümüdafiədən və müqavimətdən dönmür. Özlərini qondarma qurumun "deputat"ları sayanlar

da bu barədə görüşlər keçirir, məlumatlar yayırlar.

Arayik Arutyunyan, sanki Bakı onu adam hesab edirmiş kimi, Azərbaycanın təklifini qəbul edib danışıqlar üçün Bakıya gətmədiyinin səbəbini açıqlayıb: "Bakı bizimlə yalnız bir mövzunu - integrasiyanı müzakirə edir, başqa mövzunu müzakirə etmir. Müxtəlif yerlərdən mənə deyirlər: gedək, razı salarıq. Çalışdım, iki il ça-

lışdım. Əgər kimsə mənim pisdənmiş aparın biri olduğumu düşünsürsə, deməli, mən son mərhələdə danışıqlar aparmışam. Ardıcılığım təqdim etməyəm: gedirik, ordunum buraxılığın bəyan edirik, sonra dövlət idarəetmə sistemini ləğv edirik. İcma seçkiləri mexanizmini özləri güclə yaradırlar, ondan sonra bizə qaz, işıq verəcək, yolda gətməyə icazə verəcək. Lakin necə hərəkət edəcəyimiz də bəllidir - Azərbaycan vətəndaşı kimi. Mən danışıqların, görüşlərin öleyhinə deyiləm. Başa düşməliyik ki, problemlərimiz olacaq, lakin bütün bunları aşmaq olar. Biz iki şey etməliyik - özünü-

müdafiə və müqavimət. Bununla bağlı nə edilib və nə edilməyib, əgər istək olarsa, biz ayrıca müzakirə edəcəyik".

Göründüyü kimi, bu dəlillər hətə də planlar cızır və özlərini Qarabağın "sahib" i hesab edirlər. Görünür, bu xəstə ermənilərin yenicdən "müalicə"yə ehtiyacları var. Həmin "müalicə"ni edən isə yəndə də ermənilərin yenicdən "müalicə" arasında seçimi də özləri etsinlər, özü də tez. Sonra gec ola bilər. Xeyalları Karneginin əsərindəki həkimə gətərsin...

Zəkərə QULİYEVA, "Azərbaycan"

Gənclik

Qarabağ Azərbaycandır

Fəxr etdiyimiz gənclik

Bütün sahələrdə aparıcı qüvvə kimi iştirak edən müasir Azərbaycan gəncləri uğurlar qazanırlar. Bununla həm özlərinin istedad və bacarıqlarını göstərir, həm də öz ailələrinin, xalqının, vətəninə başını ucaldırırlar.

Bugünkü Azərbaycan gəncliyinin ən tədiqləyici cəhətlərindən biri müasir olduqları qədər də köklərinə bağlılıqlarıdır. Xalqın tarixini dərinləndirən gənclər Azərbaycanın zaman-zaman çox ağır sınaqlardan keçdiyini, yadellilərin hücumlarına moruz qaldığını, ayrı-ayrı əsrlərdə işğal olduğunu, yağmalandığını bilir. Bilirlər ki, məmləkətimizə, onun zəngin sənətinə, onun gözünə, onun zəngin sənətinə göz dikən yağıl xalqımızın sinəsinə çalın-çarpaz dağ çöküblər, övladlarını şöhid ediblər, yurdlarını talayıblar. Azərbaycanı ikiyə böldülər. Əzəli torpaqlarımızda heç zaman mövcud olmayan Ermənistan adlı dövlət yaradıldı. Bununla da məmləkətimizin gözünü çəkməyiblər. Xislətində mənəfurluq, qəddarlıq, qəsbkarlıq olan ermənilər havadarlıq edərək Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərini də Azərbaycandan qoparmağa cəhd göstərirlər. XX əsrin sonlarında ermənilər o vaxtların ən müasir silahları ilə silahlandıraraq və digər yardımlar edərək döşətili cinayətlər, terrorlar, soyqırımları törətmələri nəzərdə tutulmuşdur. Böyük, güclü dövlətlərdən hər cür yardımlar alan ermənilər bu qəddar əməllərini o zaman dünyanın gözü önündə həyata keçiriblər.

O zaman Ermənistan azərbaycanlıları ata-baba yurdlarından Şərqi Azərbaycan da sıxışdırıb, ermənilərin onları hücumlarına məruz qoymalarına, şikəst etmələrinə, qətlə yetirmələrinə rəvac verirdi. Nəticədə Ermənistan uzun illər plan qurduğu, cəhd etdiyi, qismən də müvəffəq olduğu

arzusuna çatmış, Qərbi Azərbaycanı əsl sakinləri olan türklərə qoymuşdur. Həmin illər Azərbaycanın Qarabağ və Şərqi Zəngəzur bölgələrindən də ağır xəbərlər gəlirdi. 1990-cı illərin əvvəllərində Ermənistan həmin əraziləri böyük dövlətlərdən aldığı güc sayəsində işğal edə bildi. İşğal uzun illər davam etdi. 30 ilə yaxın Qarabağ və Şərqi Zəngəzur əraziləri Ermənistanın əsarətində qaldı. Həmin müddətdə ermənilər qədim və gözəl Qarabağ, Şərqi Zəngəzuru xarabalığa çevirdilər. Azərbaycanlıların evlərini qarət etməklə kifayətlənmədilər. Qədim və müasir tikililəri uçurub dağıtdılar, əllərinə keçməyə çalışdılar Ermənistanı apardılar. Erməni vandalları Qarabağın, Şərqi Zəngəzurun təbiiyyətini də divan tutdular. Təbii sərvətlərimizi talan etdilər. Azərbaycanın mənfur ermənilərin tapdağı altında qalan, sanki haray çəkərək öz sakinlərinin çağırın, imdad diləyən torpaqların xilası hər bir azərbaycanlının ən böyük arzusuna, ən müqəddəs əməlinə çevrildi.

İndiki Azərbaycan gəncləri bu nisgillik, həsrət, təəssüb hissələri ilə böyüyüb boya-başa çatdılar. Onların çoxu Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərinin Ermənistan tərəfindən işğalı ilə nəticələnən Birinci Qarabağ müharibəsindən sonra dünyaya gəliblər. Ancaq vətən torpaqlarına ayaq basmadan, görmədən də sevmək, yolunda bir an belə təəssüb etmədən canından keçməyə hazır olmaq mümkündür. Bunu 2020-ci ilin payızında 44 günlük İkinci Qarabağ müharibəsində Azərbaycan

gəncləri bir daha sübut etdilər. Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin qeyd etdiyi kimi, Qarabağ azadlığa qovuşdurana əsgər və zabitlərimizin mütləq əksəriyyəti Qarabağın işğalından sonra dünyaya gəliblər. Bu vətənpərvər gənc nəsil Qarabağı gərmədən onun həsrətini yaşayıblar və işğaldan qurtulması üçün qanlı mübarizəyə atılıblar.

Ermənistan o günə qədər də bağlılığı sazişə ciddi yanaşmadığını, əməl etmədiyini göstərirdi. 1994-cü ildə atəşkəs barədə saziş imzalanca da, yerinə yetirmirdi. Azərbaycanın həm hərbi mövqeləri, həm də dinc yaşayış məntəqələri Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən mütləq olaraq müxtəlif silahlarla atəşə tutuldu. 2020-ci il sentyabrın 27-də İkinci Qarabağ müharibəsi də Ermənistanın növbəti təxribatı nəticəsində başladı. O gün Prezident, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin çağırışına səs verərək könüllü şəkildə silaha sarılan gənclər vətən uğrunda döyüşlərə atıldılar. Onların rəşadətli sayəsində xalqımızın 30 illik həsrətini son qoyuldu, ölkəmizin ərazi bütövlüyü bərpa edildi.

Hələ İkinci Qarabağ müharibəsinin ilk günündə - sentyabrın 27-də Azərbaycan xalqına müjəziyyət edən Ali Baş Komandan İlham Əliyev qətiyyətlə demişdir: "Erməni əsgərinin bizim torpağımızda nə işi var?! Ermənistan ordusunu bizim torpağımızda nə işi var?! Heç kəs üçün sifir deyil ki, "Dağlıq Qarabağ ordusu"nun tərkibində olan şəxsi heyətini 90 faizi Ermənistan vətəndaşlarından ibarətdir. Ermənistan işğalçı dövlətdir, bu işğala son qoyulmalıdır və son qoyulacaqdır. Biz haqq yolundayıq. Bizim işimiz haqq işidir. Biz zəfər çalacağıq! Qarabağ bizimdir, Qarabağ Azərbaycandır!"

Minlərlə Azərbaycan gəncləri də bu haqq işi uğrunda cəbhəyə yollandı. Sənəsin düşmən güllələrinə sipər edərək, qəhrəmanlıq nümunəsi göstərdilər. Müqəddəs vətən torpaqlarını işğalçılardan azad etdilər. Ali Baş Komandan İlham Əliyev gənclərimizin rəşadətini belə ifadə etdi: "Bu gün Azərbaycan gəncləri cəmiyyətimizin fəal hissəsidir. Biz haqlı olaraq gənclərimizlə fəxr edirik. Bizim gənclərimiz torpaq uğrunda, vətən uğrunda vuruşurlar. Bizim şühidlərimizin böyük əksəriyyəti gənclərimiz olubdur. Bizim gənclərimiz hərbi qələbələrini şortləndiriblər".

Gənclərimiz vətən uğrunda döyüşlərlə yanaşı, arxa cəbhədə də yüksək fəallıq göstərdilər. Azərbaycanla bağlı həqiqətlərin, işğalçı Ermənistanın əzəli torpaqlarımızda törətdikləri vandallıq aktlarının beynəlxalq ictimaiyyətin diqqətinə çatdırılmasında fəal iştirak etdilər. Yalnız müharibə dövründə deyil, sonra da gənclərimizin müxtəlif öcnəbi dillərdə yaydıqları həqiqətlər əsl erməni xislətini, vandallığı, barbarlığını dünyaya nümayiş etdirdi. Qarabağda, Şərqi Zəngəzurdə yenidən Azərbaycan bayrağı dalğalandı. Düşmən işğaldan qurtulmuş o yerlər bu gün yenidən qurulur. Ancaq zaman göstərir ki, hər bir dövlət, hər bir xalq azadlığını, müstəqilliyini qorumaq, davamlı inkişafa nail olmaq üçün həm də bəz verənli unutmamalı, tarixdən ibrət dərsli almaldır. Prezident İlham Əliyevin dediyi kimi: "Bizdən sonra gələnlər nəsillər tarixi bilməlidir, unutmamalıdır. Çünki möhür düzün təhlil apararkən, tarixdən ibrət götürərək biz inamla irəliləyəcək gedəcəyik".

Zöhrə FƏRƏCOVA,
"Azərbaycan"

Tarix yazan oğullar

"Qardaşım sevdiyi yolun yolçusu oldu"

"Rəmal dərslər oxuyan uşaq deyildi. Heç məktəbə də vaxt-vaxtında getmədi. Bəlkə də desəydin, xəritədə Qarabağ düz-əməlli tapıb göstərə bilməzdi. Amma vətəninə canından çox sevon uşaq idi. Həmişə deyərdi ki, müharibə olsa, mənə heç kim saxlaya bilməz, gedib döyüşəcəyəm, düşmən mənə öldürüb cəsədinin üstündən keçməyincə geri çəkilmərəm."

Rəmal dediyi kimi də etdi. Bakıda fəhləlik edirdi. Sentyabrın 21-də səhər açılacaq bir də gördüm ki, evə gəldi. Dedi ki, səxsiyyət vəsiqəmin vaxtı tamam olub, təcili yeni vəsiqə almalyam. Sən demə, səfərbərlik olduğunu bildirmiş. Gedib könüllü yazıldı, oradan da birbaşa müharibəyə getdi".

Anası Mahizər xanımın gözündən yaş səlləndi. Boğazı qurudu. Sözlünün ardını götür bilmədi. Özüni toparlayıb birçox kəlmə "hamının balası gəldi, mənəmi gəlmədi", - deyə bildi.

Söhbəti atası Şahin kişi davam etdirdi: "Sentyabrın 21-də Gorana təlimə getmişdi. Müharibə başlanan günü zəng etdi. Dedi ki, müharibədir, şühid olsam, bilin ki, qorxaq kimi yox, qəhrəman kimi döyüşüb şühid olmuşam. Rəmal halal çörəyimlə, zəhmətlə böyütmüşdü. Balam çalışdı ki, bir şərait qursun, evlənsin. Arzularını da ömrü kimi qısa oldu.

Oğlum Ağdərə rayonunun 531-ci yüksəkliyi uğrunda gedən döyüşlərdə həlak olub. Ermənilər onu şühid etdikdən sonra videonu çəkib sosial

şəbəkədə paylaşmışdılar. Videonu gören kimi Rəmalı tanıdım. Dərdi içimdə çəkirdim. Çalışdım anası bilməsin. Müharibə qurtarılanda sonra da deyirdim Rəmal gələcək. Kimin balası müharibədən qayırdırsa, gedib gözyaşımla verirdim. Vətənə can vermədən, qanımla suvarmasan, vətən ölmür. Oğlumla qurur duyuram ki, canını yox, vətənimizi qoruyandırlar oldu".

Haqqında söhbət açdığımız Rəmal Güllüsoy 5 avqust 1995-ci ildə Ucar rayonunun Qaracalı kəndində anadan olmuşdu. Orta məktəbi Qaracalı kənd 2 nömrəli məktəbdə oxuyub. Ailənin üçüncü övladı olan Rəmal həmişə bacılarına və qardaşına deyirmiş ki, elə ömrü yaşayacağıam həmişə mənəmlə fəxr edəcəksiniz.

Azərbaycan ərazi bütövlüyünün bərpa olunması üçün başlanan Vətən müharibəsində könüllü cəbhəyə gedən Rəmal şəərəfli bir döyüş yolu keçmiş, Füzulinin, Suqovuşanın azadlığı uğrunda gedən döyüşlərdə əsl qəhrəmanlıq nümunəsi göstərmişdir. Ağdərə rayonunun düşməndən azad olunması uğrunda gedən döyüşlərdə qəhrəmancasına şühid olub. Qəhrəman döyüşçü ölümündən sonra "Vətən uğrunda" və "Suqovuşanın azad olunmasına görə" medalları ilə təltif edilmişdir.

Şühidin bacısı Yenigül deyir ki, qardaşı Vətəni canından çox sevirdi: "O qədər çox sevirdi ki, sən anda da bizi yox, torpağı qaçaqlamağı üstün tutdu. Qardaşımın nəşini dekabrın 16-da bizə verdilər. Bəzən insanlar deyirlər ki, qismətdə yox varmış. Amma mən buna qismət, alın yazısı demirəm. Bu, qardaşımın bilərəkdən gətirdiyi, qəbul etdiyi yoldur. Hər qələbədə danışıqları film scoring üzrə görkəmli film bəstəkarı Alan Silvestri, mix-mastering üzrə Kenny Joya'dan master-klas dərsləri alıb. Gənc bəstəkar 2018-ci ilin dekabr ayında Türkiyədə təşkil olunan "Caspi Art" Uluslararası Sənət Yarışması Bəstəkarların Beynəlxalq Müsəbiqəsində Qran-pri mükafatı

E.ƏNİYEV,
"Azərbaycan"

Istedadlar

"Mən bu vətənin oğluyam"

Bəstəkar Vüqar Məmmədov gənc olsa da, dünyada Azərbaycanı ləyaqətlə təmsil edir. Qazandıqı uğurlar yalnız özünün deyil, həm də vətənimizin adına yazılır. Dünyada Vüqarı duymayan, anlamayan yoxdur. O harada olursa, bütün insanların başa düşə biləcəyi, anladığı musiqi dili ilə danışıq. Onu hamı anlayıb alqışlayır.

Bəstəkar Vüqar Məmmədovun tanınması üçün çox da uzağa getmək lazım deyil. Qısaca deyək ki, hamımızın sevdiyi "Quruluş Osman" filminin ikinci mövsümünün bəstəkarıdır. Vüqar deyir ki, musiqi həyat tərzini ən əhəmiyyətli amilərdən biridir: "Musiqi həm də mənim psixoloji olaraq yardımçıdır. Daxilimdə olan bütün emosional durumumu sifir musiqiyə ötürürəm. Yazmaq, yaratmaq mənə zövq verir. Mən musiqidə özümü tapıram".

Vüqar 1996-cı ildə Bakıda anadan olub. Atası Əbdüli Məmmədov diş həkimi, anası Maya Qafarova Bakı Musiqi Akademiyasının professorudur. Vüqar deyir ki, gözünü açandan evlərinə musiqi səsi eşidib: "Anamın əla ifaçılıq qabiliyyəti var. Evimizdə qonaqlar gələndə kiçik konsertlər təşkil olunurdu. Eyni zamanda anam həmişə onunla birgə çalışmış böyük bəstəkarlar - Süleyman Ələsgərov, Vəlif Adıgözlov, Tofiq Quliyev haqqında maraqlı söhbətlər edirdim. Hacı Xanmammadov anamın müəllimi olub. Mən uşaqlıqdan Arif Məlikovu, Vəlif Adıgözlovu evimizdə görmüşəm, söhbətlərini dinləmişəm. Onların həyat tərzini, dünyaya baxışını mənə maraqlı gölərdi. Düşünürdüm ki, ya atamın yolu ilə gedib diş həkimi, ya da musiqiçi olmalıyam. Uşaqlıqda tar çalmağı çox sevirdim".

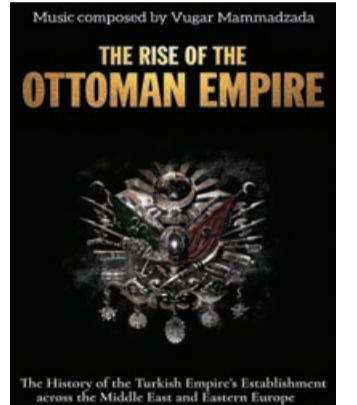
Vüqar Məmmədovda ilk musiqi təhsilini Üzeyir bəy Hacıbəyli adına BMA-nın nəzdindəki Məktəb-studiya alıb. Sonra A.Zeynallı adına Musiqi Kolleji, Ü.Hacıbəyli adına Bakı Musiqi Akademiyasında təhsilini davam etdirib. Dünyaşöhrətli bəstəkar Arif Məlikovun bəstəkarlığı sifində təhsil alıb. 2020-ci ildə Almaniya'da R.Şuman adına Düsseldorfer Konservatoriyasında professor Oliver Şnellin sinfinə qəbul olub. Bəstəkarlıq və film scoring üzrə görkəmli film bəstəkarı Alan Silvestri, mix-mastering üzrə Kenny Joya'dan master-klas dərsləri alıb. Gənc bəstəkar 2018-ci ilin dekabr ayında Türkiyədə təşkil olunan "Caspi Art" Uluslararası Sənət Yarışması Bəstəkarların Beynəlxalq Müsəbiqəsində Qran-pri mükafatı

tına, 2019-cu ilin may ayında İmadəddin Nəsiminin 650 illik yubileyi münasibətilə təşkil edilmiş "Nəsimi romans" müsəbiqəsində "Hardasan" romansına görə diploma layiq görülmüşdür.

Vüqar Məmmədovun əsərləri dafələrlə Almaniya, Avstriya, Malta, Türkiyə və ölkəmizin böyük şəhərlərində səsləndirilib. X Qəbələ Beynəlxalq Musiqi (2018-ci il), Şöki "İpək yolu" X Beynəlxalq Musiqi festivalının çərçivəsində "Nəsimiyə ithaf" Konserti (2019-cu il), XII Qəbələ Beynəlxalq Musiqi Festivalı, Praqa şəhərində təşkil olunan "The Voice of Peace" Konserti, Vyana şəhərində "Mənim yolum" əsərinin premyerası onun yaradıcılıq uğurlarının az bir hissəsini təşkil edir. Həmyerlimiz Maltada təşkil olunan Bəstəkarların "Kvartet janrı" üzrə Beynəlxalq müsəbiqəsində ikinci yeri qazanmışdır. 2021-ci ilin iyun ayında Nizami Gəncəvinin 880 illik yubileyi münasibətilə təşkil edilmiş gənc bəstəkarlar arasında "Nizami Romans" Respublika Müsəbiqə Festivalında "Ay üzli nigarım" romansını diplomla layiq görülmüşdür. Vüqar, həmçinin 2021-ci ilin oktyabr ayında Vətən müharibəsində şanlı qələbəmizə həsr olunan bəstəkarlıq müsəbiqəsində "İnsan" simfonik poeması ilə (böyük tərkibdə simfonik orkestr üçün) ikinci yeri layiq görülmüşdür. Vüqar, həmçinin 2021-ci ilin oktyabr ayında Vətən müharibəsində şanlı qələbəmizə həsr olunan bəstəkarlıq müsəbiqəsində "İnsan" simfonik poeması ilə (böyük tərkibdə simfonik orkestr üçün) ikinci yeri layiq görülmüşdür. Vüqar, həmçinin 2021-ci ilin oktyabr ayında Vətən müharibəsində şanlı qələbəmizə həsr olunan bəstəkarlıq müsəbiqəsində "İnsan" simfonik poeması ilə (böyük tərkibdə simfonik orkestr üçün) ikinci yeri layiq görülmüşdür.

Bəstəkar deyir ki, o bu vətənin oğludur: "Ömrümü Azərbaycanı sevirəm. Mənim pianonun simrayı dilimlərin üstündə gözənməyə barmayacağam, moqami çatanada silah tutan əlim var. 2020-ci ilin sentyabrında Vətən müharibəsi başlayanda könüllü olaraq döyüşə getdim. Şuşaya qədər uzun bir döyüş yolu keçdim. "Zəngilanın azad olunmasına görə", "Qubadlının azad olunmasına görə", "Şuşanın azad olunmasına görə" və "Cəsur döyüşçü" medalları ilə təltif olunmuşam. Dərsliklərdə gedən döyüşlərdə yerləşməmişəm. Xarici ölkələrdə səfərlərdə olanda ermənilərin bizə məğlub ölkənin vətəndaşları kimi aşağılayıcı nəzərlərlə baxdığını hiss edirdim. Müharibə başlayanda evdə oturma bilməzdim. İndi çox rahatam. Həssas edirik ki, sonotdə qazandıqı uğurlardan çox, müharibədə qazandıqı uğurlarla öyünməyə haqqım çatır".

Cəsur döyüşçü Vüqar Məmmədovda 18 sentyabr

2021-ci ildən Azərbaycan Bəstəkarlar İttifaqının üzvüdür. "Bir addım da olsa" sənədli filminin rejissoru E.Mirzəyev, "Mteart"da səhnəyə qoyulan "Vidalaşmadan getmə" (rejissor Vidadi Həsənov, aktyor Oktay Mehtiyev) tamaşasının musiqisini də o yazıb. Hazırda Amerikanın Netflix prodakşn ilə əməkdaşlıq edən yeganə azərbaycanlı bəstəkarıdır. Eyni zamanda "Salnaməfilm"lə də əməkdaşlıq edir.

Bəstəçinin musiqi yaradıcılığı çoxşaxəlidir. O, müxtəlif janrlarda (sonata, kamera-instrumental, vokal-instrumental, folklor, kvartet, simfonik poema), fərqli tərkiblər üçün əsərlərini müəllifdir: Fortepiano üçün 10 prelüd, 2 pyes: Vals, Skertso, 3 hissəli Sonatino, solo tar üçün 3 hissəli Sonata, Klarnet və fortepiano üçün 12 Variasiya, violon, viola və fortepiano üçün Trio, simli alətlər üçün 3 hissəli Kvartet, "Hardasan" romansı (səs və fortepiano üçün, söz: İ.Nəsimi), "Zəfər marşı" (hərbi orkestr üçün), "Ay üzli nigarım" romansı (səs, arfa, ney, violonçel və darbuka üçün, sözləri N.Gəncəvi), Kamera orkestri üçün pyes, solo qabov və kamera orkestri üçün pyes "Mənim yolum", solo faqot və simli orkestr üçün "Endless", simfonik orkestr üçün "Iron fire" əsəri, "İnsan" simfonik poeması, səs, solo alətlər, xor və simfonik orkestr üçün "Miniaturələr" Bəstəkar "Assassin's Creed Unity" oyununa, "A Dog's Purpose" filminə musiqi işləmələri yaratmış, "Genesis" qısametrajlı filminin, Netflix və Es filmin "Rise of Empires: Ottoman" serialının musiqi müəllifidir. Hazırda yeni texniki səs imkanları, eksperimental və digital təbiiyyət inteqrasiya olunmuş bədii ifadə vasitələri ilə maraqlanaraq yaradıcılıq fəaliyyətində təbiiyyətə geniş yer verir.

Vüqarın yaradıcılığını izlədikdə qətiyyətlə deyə bilərik ki, Azərbaycan bəstəkarlıq məktəbinin daha bir parlaq ulduzu sənətin zirvəsinə doğru uğurlu addımlarla irəliləməkdədir.

Elsən QƏNİYEV,
"Azərbaycan"

Xəbər

"Müstəqilliyimiz əbədidir" adlı sərgi açılıb

Bakı Gənclər Mərkəzində "Arts Council Azerbaijan" qeyri-hökumət təşkilatının nəzdində olan "Art School" incəsənət məktəbinin şagirdlərinin əsərlərindən ibarət "Müstəqilliyimiz əbədidir" adlı sərgi açılıb.

Sərgi Bakı Gənclər Mərkəzinin dəstəyi ilə Azərbaycan xalqının Ümummilli Liderinin anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş "Heydər Əliyev irsi" festivalının çərçivəsində təşkil olub. Sərginin açılışında çıxış edən "Art School" incəsənət məktəbinin direktoru, ekspozisiyanın kuratoru Sona Quliyeva deyir

edib ki, sərgidə 8-15 yaş arası gənc rəssamların 30 tablosu təqdim olunub.

Tədbirin sonunda sərginin iştirakçılarına sertifikatlar verilib.

İŞİMİZ, GÜZƏRANIMIZ

Tacikistanla iqtisadi əməkdaşlığın inkişafı müzakirə olunub

Tacikistanın iqtisadi inkişafı və ticarət naziri Zavki Zaykizoda ilə görüşdə iqtisadi əlaqələrin inkişafı perspektivləri və qarşılıqlı investisiyaların təşviqi barədə müzakirə aparılıb.

Iqtisadiyyat naziri Mikayıl Cabbarov Tacikistanın iqtisadi inkişafı və ticarət naziri Zavki Zaykizoda ilə görüşüb. Görüşdə xalqlarımız arasında dostluq münasibətlərinin, dövlət başçıların səfərlərinin, yüksək səviyyəli görüşlərin, imzalanmış sənədlərin, həmçinin, işgüzar əlaqələrin ölkələrimiz arasında münasibətlərin inkişafına töhfə verdiyi vurğulanıb. Iqtisadiyyat naziri ölkəmizin Milli Prioritetləri, dayanıqlı iqtisadi inkişaf tədbirləri, təşəbbüsü və iştirakçısı olduğumuz regional və global enerji layihələri, əlverişli biznes və investisiya mühiti barədə məlumat verib. Diqqətə çatdırılıb ki, Tacikistanla səmərəli bir sıra sahələrdə, o cümlədən sənaye parklarının yaradılmasında Azərbaycan təcrübəsindən istifadə, rəqəmsal ticarət, turizm və digər istiqamətlər üzrə əməkdaşlığın inkişaf etdirilməsi üçün geniş potensial var.

Tacikistanın iqtisadi inkişafı və ticarət naziri Zavki Zaykizoda ölkəmizin Azərbaycanla iqtisadi əməkdaşlığın inkişafına önəm verdiyini, sənaye parklarının yaradılmasında Azərbaycan təcrübəsindən istifadə etməkdə maraqlı olduğunu vurğulayıb, tərəfdaşlığın inkişafı barədə fikirlərini bölüşüb.

Tərəflər iqtisadi əlaqələrin inkişafı perspektivləri və qarşılıqlı investisiyaların təşviqi barədə müzakirə aparılıb.

Özbəkistanın sosial müdafiə qurumunun nümayəndələri ilə onlayn görüş olub

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi və Özbəkistan Prezidenti yanında Sosial Müdafiə üzrə Milli Agentliyin nümayəndələri arasında onlayn görüş keçirilib. Görüş iki qurum arasında əməkdaşlıq müstəvisində təcrübə mübadiləsi məqsədi daşıyıb.

Əmək və əhəlinin sosial müdafiəsi nazirinin müavini Anar Əliyev son illər ölkəmizdə həyata keçirilən sosial islahatlar, eləcə də rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi istiqamətində əldə olunan nailiyyətləri diqqətə çatdırıb. 2019-cu ilin əvvəlindən Azərbaycanda sosial ödənişlərin e-sistem üzərindən proaktiv qaydada təyinatına başlanıldığı diqqətə çatdırılıb.

Görüşdə iki qurum arasında əməkdaşlıq müstəvisində görüləcək birgə iş və fəaliyyətin əlaqələndirilməsi mexanizmləri müzakirə olunub.

Azərbaycanda sosial sahədə xidmətlərin elektronlaşdırılması üzrə son illərdə əldə olunan uğurlu təcrübənin öyrənilməklə təbii olaraq maraqlı olan ölkələrdən biri də Özbəkistandır. Bu istiqamətdə təcrübə mübadilələrinin davam etdirilməsinə töhfə verilməlidir.

Neft şirkətlərindən təhsilə dəstək

"Gələcək üçün bacarıqlar" layihəsi gənclərin innovasiya, texnologiya, rəqəmsallaşma və sahibkarlıq sahələrində sərişlərə yiyələnməsinə imkan yaradır. Bu, eyni zamanda startap ekosisteminə bir töhfə olub.

"Azəri-Çıraq-Günəşli", Bakı-Tbilisi-Ceyhan, "Şahdəniz" və Cənubi Qafqaz Boru Kəməri layihələrindəki tərəfdaşlardan bənin maliyyə dəstəyi göstərdiyi təhsil proqramı uğurla tamamlanıb. Xatırladaq ki, şirkətin əməliyyatçılıq etdiyi həmin layihələrdəki tərəfdaşları bunlardır: TPAO, SOCAR, SGC, LUKOİL, NICO, MOL, "Equinor", INPEX, "Exxon-Mobil", İTOCHU, "Eni", "TotalEnergies", "ONGC Videsh". bp-nin adətən neft-qaz şirkətləri ilə birlikdə gerçəkləşdiriyi, tələb gənclərdə sabah üçün sərişlər yaratmaq və innovasiyaları təşviq etmək məqsədi daşıyan "Gələcək üçün bacarıqlar" layihəsinin iştirakçılarının on yaxşı startap ideyaları artıq mükafatlandırılıb.

bp-nin Xəzər regionunda kommunikasiya və xarici əlaqələr üzrə vitse-prezidenti Bəxtiyar Aslanbəyli layihənin yekun tədbirində deyib: "Biz bu mühüm layihəni yekun nəticəyə çatdırmaqdan məmnunluq və fəxr edirik ki, "Gələcək üçün bacarıqlar" layihəsinin yekun tədbiri Azərbaycan xalqının Ümmümilli Lideri Heydər Əliyevin 100 illik yubileyinə həsr olunub. Layihədə gənclərin bu böyük şəxsiyyətin arzu və ideyalarını gələcəyin reallığına çevirməsinə kömək edəcək bacarıq və sərişlərin inkişafına xüsusi diqqət verilib. Bu tədbir iştirakçılara öz yenilikçi ideya və

layihələrini təqdim etmək üçün gözəl imkan yaradıdı. Tələbələr işgüzarlığın, vahid komanda şəklində işləmək qabiliyyətini və yeni bacarıqlarını, yəni onların öz və ölkənin gələcəyini qurmalara üçün gərəklən xüsusiyyətləri görmək çox ruhlandırıcı idi. Daha geniş mənada isə layihə infrastrukturunu və startaplara dəstək mexanizmlərinin genişləndirilməsi istiqamətində ölkənin qarşıya qoyduğu məqsədlərə uyğundur".

Layihəyə ötən ilin iyun ayından başlanmışdı və onun bir özəlliyi vardı ki, təkəzə paytaxtda deyil, həm də Gəncə və Mingəçevir şəhərlərində yerləşən universitetlərdə həyata keçirilirdi. Ümumilikdə 13 universitet əhatə olunmuşdu.

"Gələcək üçün bacarıqlar" a iki əsas proqram - mentorluq və inkubasiya proqramları daxil idi. Mentorluq komponenti universitetlərdən seçilmiş 130 müəllim üçün altı aylıq təlim proqramı nəzərdə tutuldu. Burada məqsəd tələbələrə startap və sa-

Məlumdur ki, iqtisadi dinamikanın yüksəlməsinin iki əsas göstəricisi var: istehsal və ticarət dövriyyəsi. Bunları təmin edən əsas iqtisadi alət isə iqtisadiyyatın fasiləsiz kapitalaşmasıdır.

Hazırda dünyadakı mövcud problemlərdən qaynaqlanan problemlər səbəbindən ölkəmizdə də xarici kapital qoyuluşunun həcmi əvvəlki illərə nisbətən aşağı düşüb. Buna görə dövlət daxili mənbələrdən iqtisadi və sosial sahələrin inkişafı üçün kapital qoyuluşunun həcmi artırır. Prezident İlham Əliyev bu barədə demişdir: "Bizim uğurlu iqtisadi siyasətimizi, ölkəmizin artan gəlirlərini nəzərə alaraq, bu yaxınlarda dövlət büdcəsinə əlavələr edilmişdir. Onsuz da bu ilin dövlət büdcəsi müstəqil Azərbaycan tarixində rekord müdəcədir. Ancaq buna baxmayaraq, biz əlavə vəsaiti əldə edən kimi büdcənin artırılmasına yeni böyük məbləğdə vəsait ayırdıq və burada iki əsas istiqamət müəyyən edilmişdir - birincisi, Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpa edilməsi, ikincisi, hərbi potensialımızın gücləndirilməsi. Yəni təkəzə bu fakt əzliyəndə onu göstərir ki, bizim üçün bu gün prioritet məsələlərdən biri ordu quruculuğu, digəri isə Qarabağ və Şərqi Zəngəzurun bərpa edilməsidir".

Dövlət Statistika Komitəsinin verdiyi məlumata görə, cari ilin yanvar-may aylarında ölkənin iqtisadi və sosial sahələrinin inkişafı üçün bütün maliyyə mənbələrinin əsas kapitala 5 milyard 85,2 milyon manat və ya ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə 15,9 faiz çox vəsait yönəldilmişdir. Bu dövrdə neft-qaz sektoruna yatırılmış investisiyanın həcmi 18,9, qeyri-neft-qaz sektoruna yönəldilən və-

saitin həcmi isə 14,2 faiz artmışdır. Ümumi sərmayənin 3 milyard 432,5 milyon manat məhsul istehsalı, 2 milyard 97,8 milyon manat xidmət sahələrinin, 327,9 milyon manat yaşayış evlərinin tikintisinin payına düşmüşdür.

Ümumi sərmayənin 49,4 faizi dövlət, 50,6 faizi qeyri-dövlət sektorlarının sərmayədarları tərəfindən qoyulmuşdur. Hesabat dövründə daxili mənbələrdən əsas kapitala yönəldilmiş vəsait ümumi vəsaitin 73,6 faizini təşkil etmişdir. Müəssisə və təşkilatların vəsaitləri 2 milyard 849,2 milyon, büdcə vəsaitləri 2 milyard 86,1 milyon, əhəlinin şəxsi vəsaitləri 392,4 milyon, bank kreditləri 199,7 milyon, sair vəsaitlər 330,8 milyon manat olmuşdur.

Hesabat dövründə neft-qaz sektoruna 2 milyard 213 milyon manat vəsait yönəldilmişdir. Qeyri-neft-qaz sektorunun inkişafına sərf edilmiş 3 milyard 645,2 milyon manatlıq vəsaitin 338,7 milyon manatı qeyri-neft-qaz sektorunda istifadə olunmuşdur.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

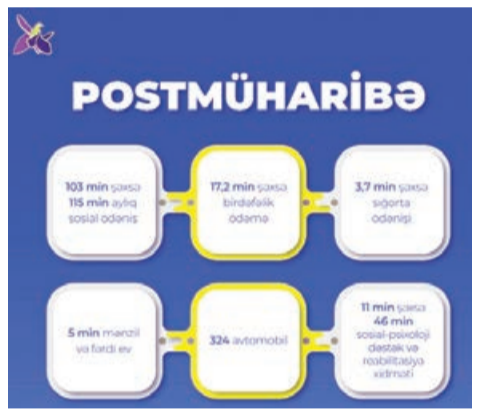
124 min şəxsə 294 min xidmət göstərilib

Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə Azərbaycan Ordusunun möhtəşəm zəfər qazandığı 44 günlük Vətən müharibəsindən sonra dövlət başçısının tapşırığına əsasən şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları ilə bağlı genişmiqyaslı sosial dəstək paketi icra olunur.

Əmək və Əhəlinin Sosial Müdafiəsi Nazirliyi tərəfindən icra olunan bu paket çərçivəsində postmüharibə dövründə:

- şəhidlərin ailə üzvləri və müharibə veteranlarından ibarət 103 min şəxsə 115 min aylıq sosial ödəniş təyin olunub, 3 696 şəxsə sığorta ödənişi edilib;
- 1997-ci il avqustun 2-dək hərbi xidmətdə aldığı xəsarətlə bağlı əlilliyi olan 17 234 şəxs üzrə bərdəfəlik ödəmə verilib;
- şəhid ailələri və müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olanlara sosial ödənişlər hər il artırılıb, müharibə veteranlarına aylıq təqaüd təyin edilib;
- şəhid ailələri, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərin mənzillə təminat proqramı 5 dəfə genişlənilib, onlara 5 000 mənzil və fərdi ev, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan şəxslərə 324 avtomobil təqdim edilib (Ümumilikdə ötən dövrdə bu kateqoriyalardan olanlara 13 800 mənzil və fərdi ev, müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olanlara 7 500-dən çox avtomobil verilib);
- şəhid ailələri üzvləri, müharibə iştirakçıları olan 11 min şəxsə 46 min sosial-psixoloji dəstək və reabilitasiya xidməti göstərilib;
- müharibə ilə əlaqədar əlilliyi olan 1 941 şəxs 39 713 reabilitasiya vasitəsi, o cümlədən 432 şəxs 451 ədəd yüksək texnologiyalı müasir protezlər təmin olunub;
- şəhid ailələri üzvləri və müharibə iştirakçıları olan 18,7 min şəxsin məşğulluğu təmin edilib, o cümlədən 10 min şəxs özünüməşğulluq proqramına cəlb olunub;
- vahid əlaqələndirmə mərkəzlərdə həmin kateqoriyalara aid 88,3 min şəxs xidmətlər göstərilib və s.

Postmüharibə dövründə qeyd olunan sosial dəstək paketi ümumilikdə 124 min şəxsi əhatə edərək onlara dəstəkyönümlü 294 min xidmət göstərilib.

Azərbaycan BMT-nin Rəqəmsal və Davamlı Ticarətin Asanlaşdırılması üzrə Qlobal Sorğusunda irəliləyib

BMT-nin Rəqəmsal və Davamlı Ticarətin Asanlaşdırılması üzrə Qlobal Sorğusuna əsasən, Azərbaycan müddət irəliləyib əldə edərək regionda lider mövqedə qarlaşıb.

Iqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzinin (İTKM) yaydığı məlumata görə, Azərbaycan və Qazaxıstan (76,34 faiz), Belarus (72,04 faiz), Ukrayna (60,22 faiz), Özbəkistan (84,95 faiz), Moldova (62,37 faiz), Ermənistan (75,27 faiz) və digər ölkələri qabaqlayaraq, region ölkələri arasında lider olub. Bundan əlavə, Azərbaycan bir sıra Avropa ölkələrini, o cümlədən Finlandiya (87,10 faiz), Fransa (79,57 faiz), İtaliya (84,95 faiz), Latviya (75,27 faiz), Litva (81,72 faiz), Portuqaliya (84,95 faiz) və Norveç (84,95 faiz) də üstələyib.

hələ təxminən 84 milyard dollar sərmayə qoyub.

bp Azərbaycanda ən çox töhfə verə biləcəyinə inandığı sahələrə yönəlməklə dayanıqlı inkişaf təşəbbüslərinə dəstək vermək öhdəliyini götürdüyünü də bəyan edib. Şirkət bu təşəbbüslər çərçivəsində geniş sosial layihələr gerçəkləşdirib və insanlara əhəmiyyətli faydalar gətirib. Belə ki, sosial sərmayələr icmaların inkişafına, kiçik və orta sahibkarlığa dəstək verilməsinə, kəndli gənclərin peşə yönümlüyünə, ətraf mühitin mühafizəsinə və digər sahələrə sərf olunub.

Qeyd edək ki, bu vaxtdakı bp özü və tərəfdaşları adından ölkəmizdə sosial sərmayə layihələrinə ümumilikdə 108 milyon dollardan çox vəsait yönəldib. Bu layihələr arasında təhsilə dəstək məqsədilə həyata keçirilən xüsusi əhəmiyyət kəsb edir və davamlı xarakter daşıyır.

Flora SADIQLI,
"Azərbaycan"

150 km-lik yeni magistral avtomobil yolunun tikintisi yekunlaşmaq üzrədir

Azərbaycan Avtomobil Yolları Dövlət Agentliyi tərəfindən "Şimal-Cənub" Beynəlxalq Nəqliyyat Dəhlizinin tərkib hissəsi olan Bakı-Quba-Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədi yeni avtomobil yolunun "Yaşma bağları" yaşayış məntəqəsindən başlayaraq tikintisi davam etdirilir.

Magistral yol layihəsinin tikintisi 5 hissə üzrə həyata keçirilir. Magistralın Xızı rayonunun Yaşma və Giləzi qəsəbələri arasında yerləşən 30 km-lik 1-ci hissəsi üzrə (layihə üzrə 0-29,9 km) tikinti işləri yekunlaşmışdır.

Yeni inşa edilən 150 km-lik magistralda yolboyu 55 yol ötürücüsü və

körpü, 44 yola keçid və 509 müxtəlif diametrlərdə dairəvi və düzbucaqlı suötürücü borular inşa edilib. Bununlada H.Z.Tağıyev qəsəbəsindən baş-

layaraq Rusiya Federasiyası ilə dövlət sərhədinə qədər uzanacaq yeni avtomobil yolunun ümumi uzunluğu 150, eləcə də Bakı şəhərindən Samur

sərhəd-keçid məntəqəsinə olan məsafə 195 km təşkil edir, bu da mövcud yolun 13 km azalması ilə nəticələnir.

REGIONLAR

Tufandan güclü

Ağcabədi kəndlisi təbiətin sınaqlarından qalib çıxır

Bu ilin yazında, eləcə də yayın ilk günlərində təbiət bizi ciddi sınaqlara çəkdi. Fasiləsiz yağışlar, güclü dolu, şiddətli küləklər böyük fəsadlar törətdi. Taxıl zəmilərinə, pambıq tarlalarına, meyvə bağlarına, tərəvəz əkinlərinə xeyli ziyan dəydi.

Təbii fəlakət dalğası, heç şübhəsiz, ölkənin böyük kənd təsərrüfatı rayonu olan Ağcabədidən də yan keçmədi. Təbiətin çətinlikləri, adamlarda psixoloji gərginlik yaradan o günlər haqqında Ağcabədi Rayon İcra Hakimiyyətinin başçısı Rafil Hüseynov dedi:

- Təbii ki, əsəblərin tarıma çəkildiyi elə gərgin bir zamanda olumuz - qolumuzu sallayıb, oturub vəziyyətin bir müddət nəticəsində düzələcəyini gözləyib bilməzdik. Rayonun zəngin həyat və təsərrüfat təcrübəsinə malik bacarıqlı mütəxəssisləri dəvət etdik. Dəfələrlə bir araya gəlib məsləhətləşdik, təbiətin yaratdığı problemlərdən daha az itkilərə çıxmaq üçün yol-

lar aradıq. Faydalı məsləhətlər kara gəldi. Güclü küləyin, leysan yağışlarının nəticəsində sünbülləri yatan zəmilərin taxılını itkisiz biçib götürmək üçün kombaynlar şəraitə uyğun olaraq yenidən nizamlandı. Dolu vurduğu pambıq tarlalarında zədələnmiş bitkilərin inkişafını sürətləndirməkdən ötrü isə becərmə aqre-qatlarında yumşaldıcılara üstünlük verildi, yemləmə gübrələrinin norması real şəraitə uyğun olaraq artırıldı. Həyata keçirilən operativ zəruri tədbirlər təbii ki, nəticəsiz qalmadı.

İndi Ağcabədi rayonunun təsərrüfatlarında işlərin qızğın çağdır. Taxıl biçini sürətlə davam edir. Arpa biçini artıq başa çatmışdır. 6404

hektar sahədə 24949 ton arpa götürülmüş, hər hektarın məhsuldarlığı 38,2 sentner təşkil etmişdir. Məsləhət üçün bildirdik ki, rayonun təsərrüfatlarında cari ilin məhsulu üçün 26664 hektarda taxıl toxumu əkilmişdir. Zəmilərə aqrotexniki qaydalar əsasında qulluq edilməsi, məhsuldar sortlara üstünlük verilməsi yüksək son nəticənin təmin edən əsas şərtlərdir. Biz biçin bərədə operativ məlumat əldə edərkən öyrəndik ki, indiyədək 10 min hektar buğda zəmininin məhsulu biçilmişdir. Hələlik hər hektarın orta məhsuldarlığı 45 sentnerdən yüksəkdir. Əlbəttə, bu yaxşı nəticənin arxasında gərgin əmək, narahat günlər dayanır.

Ünümüyyətli, rayonun təsərrüfatlarında taxılçılığın inkişafı xüsusi önəm daşıyır. Mühərrib şəraitində yaşayan bir dövlətdə çörəyin bolluğu

son dərəcə vacib amildir. Həm də bu gün dünya bazarında ərzaqlıq buğdaya ehtiyac böyükdür. Məsələyə bu prizmadan yanaşdıqda Ağcabədi kəndlisinin fədakarlığı minnətdarlıq doğurur. Onu da qeyd edək ki, keçən il rayonda 113814 ton taxıl istehsal edilmiş, hər hektarın məhsuldarlığı 40,4 sentnerə çatmışdır. Builki hədəf isə daha yüksək istehsalə nail olmaqdır. Qoy olsun! Süfrəmizin bol çörəyi iqtisadi gücümüzün əsas göstəricisidir!

Ağcabədi rayonunun iqtisadiyyatında taxılçılıqla yanaşı, pambıqçılıq da böyük önəm malikdir. Keçən il rayonda 40361 ton pambıq tədarük olunmuş, orta məhsuldarlığı 34,1 sentner təşkil etmişdir. Nəzərə alaq ki, pambıqçılığın inkişafı kəndli üçün ən etibarlı iş yeridir. Artıq rayonda halal zəhməti hesabına qabaqcıl pambıqçılar nəslil for-

malaşmışdır. İskəndər Hüseynov, Famil Quliyev, Rəqib Qasimov rayonun adlı-şanlı pambıqçıları kimi hər yerdə hörmət və ehtiramla qarşılanırlar. Bu il rayonun təsərrüfatlarında 11493 hektar sahədə pambıq əkilmişdir. Tarlalarda becərmə işləri aqrotexniki qaydalar əsasında davam edir. Dolu vuran, leysan yağışlarına məruz qalan tarlalara isə fərqli yanaşılır. Cərgə aralarına çökülən kultivasiya ilə birlikdə sahələrə yüksək normada mineral gübrələr verilir. Zədələnmiş pambıq kolları yavaş-yavaş güclənir, boy atır, çökülən zəhmət hədəfə getmir.

Cari ilin uğurları sırasında Ağcabədi küncüsünün də payı var. Gəlirli, kəndli üçün sərfəli olan baramaçılığın inkişafı üçün rayonun təsərrüfatlarında etibarlı təməl vardır. Məhsuldar tut tinglikləri, zoobaytar tələbərə cavab verən kümçünələr baramaçılığın intensiv inkişafı üçün bol yem mənbəyi və etibarlı maddi-texniki bazadır. Bu il kümçülər 34478 kiloqram yüksək keyfiyyətli barama istehsal etmişlər. Hər qutu ipək qurdunun orta məhsuldarlığı 49,3 kiloqram olmuşdur. Bu, keçən ilin göstəricisindən 12 kiloqram çoxdur.

Ağcabədi kəndlisi təbiətin builki ağır sınaqlarından qalib çıxdı. Kürəyində dövlətin güclü əlini hiss edən, ayağı torpaqda, əli zəhmətdə olan, bolluq, firavanlıq niyyətli insanlar yenilməz iradələri, dönməz inamları ilə tufandan güclü olduqlarını sübut etdilər.

Lazım QULİYEV,
"Azərbaycan"

Şuşaya həsr edilən kitablar elə həmin şəhərdə təqdim olundu

"Heydər Əliyev ili" çərçivəsində Şuşada pedaqogika üzrə elmlər doktoru Zəhra Muradovanın "Şuşa. Hər daşı, qayası tarix", "Şuşadan Qoriyə gədən yol", "Sağlamlıq və sənətkarlıq ocağı Şuşa", "Heydər Əliyev və Qarabağ" kitablarının təqdimatı keçirilmişdir.

"Qarabağ" hotelinin konfrans zalında keçirilən tədbirə Bakıdan çoxsaylı ziyalı qatılmışdır. İlk olaraq tarix elmləri doktoru, professor Həvva Məmmədova çıxış etmişdir. O, bu kitabların təqdimatının möhtəşəm Şuşada keçirilməsinin tarixi əhəmiyyətindən, Heydər Əliyev və Qarabağ mövzusunun aktuallığından, Zəhra Muradovanın sərəf etdiyi əməyin dəyərindən danışmışdır. Növbəti çıxış üçün söz üzeyirşinas, şuşalı Mirzə Haqverdi Qarabağının kötü-cəsi Səadət Qarabağlıya verilmişdir. O da dəyərli ziyalı Zəhra xanımın kitablarında Şuşanın tarixinin, mədəniyyətinin, təbiətinin, ictimai həyatının sevgi-sevə vəsf edilməsindən söz açmış, müəllifin gərgin əməyini vurğulamışdır. Sənətkarlıq üzrə fəlsəfə doktoru, şuşalı şair, Şorq musiqisinin bilicisi Mirzə Ələsgər Növrəsinin kötü-cəsi Tərlan Növrəsi isə Zəhra xanımı təbrik etmiş və özünün Şuşaya aid şerini söyləmişdir. Sonra Elm və Təhsil Nazirliyinin Neft və Kimya

Prosesləri İnstitutunun baş elmi işçisi, kimya elmləri doktoru İlhamə Zərbəliyeva kimyaçı kimi Zəhra Muradovanın "Sağlamlıq və sənətkarlıq ocağı Şuşa" kitabının incəliklərindən, Şuşa torpağının bərəkətindən, dəyərindən, gözəlliklərindən danışmışdır. Digər çıxışlarda isə Zəhra Muradovanın kitablarının gəncliyə töhfəsindən, ədəbi cameemiz üçün dəyərindən söhbət açılmışdır.

Sonda Zəhra Muradova tədbirin təşkilatçılığına, çıxış edənlərə, bütün iştirakçılara minnətdarlığını bildirmiş, kitabları oxuyan hər bir kəsin bu cənnət-məkan diyarını var olan gözəllikləri ilə tanıyacağına əminliyini vurğulamışdır.

Təqdimat ədəbi-bədii hissə ilə yekunlaşmışdır.

Səadət QARABAĞLI

Tovuzda kartof yığımına başlanmışdır

Tovuzda kartofçuluq ənənəvi sahələrdən biridir və rayon iqtisadiyyatında mühüm rol oynayır. Əvvəlki illərdə olduğu kimi, bu il də rayonda bol kartof yetişdirilmişdir.

5271,2 hektar əhatə edən kartof sahələrinə yüksək səviyyədə aqrotexniki qulluq göstərilmişdir. Bu günlərdə isə kartof yığımına başlanmışdır.

Qısa vaxt ərzində 7614 tondan çox məhsul yığılmışdır. İlk göstəricilər onu deməyə əsas verir ki, bu il məhsuldarlıq ötən illikdən çox olacaqdır.

S.ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Fermer dövlətin verdiyi dəstəkdən razıdır

Cari il Şəmkirdə 15 min 775 hektarda taxıl əkilmişdir ki, bu da ötən illikdən 1400 hektar çoxdur. Əkilən sahələrin 9 min 121 hektarı suvarılan, 6 min 654 hektarı dəmyə əraziləridir.

Rayonda taxılçılıq sahəsində ixtisaslaşan çoxlu sayda fermer təsərrüfatı var. Onlardan biri də Dağ Cəyir kəndinin ferməri Akif Hüseynovdur. O, bu il 850 hektar ərazidə taxıl əkimmişdir. Bunun 180 hektarı arpa, 670 hektarı buğdadır. Fermer deyir ki, Azərbaycanda əhalinin etibarlı ərzaq təminatı dövlətin iqtisadi siyasətinin başlıca istiqamətlərindən biridir: "Odur ki, biz fermerlər dövlətin bu istiqamətdə qarşıya qoyduğu vəzifələri yerinə yetirmək üçün əlimizdən gələni əsirgənməliyik. Hazırda rəhbərlik etdiyim təsərrüfatın zəmilərində biçin gedir. İlk göstəricilər ürəkcaandır. Biçin belə davam etsə, götürdüyüm öhdəliyi yerinə yetirəcəyəm".

Sabir ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

Dünya təcrübəsi

Uzun illər dünyada ərzağa olan tələbatın ödənilməsində kiçik və orta fermer təsərrüfatları üstünlük təşkil edib. Aqrar sahəsi ən çox inkişaf etmiş ölkələrdən biri də Niderlanddır.

Həmin ölkədə də orta və kiçik fermer təsərrüfatları uzun müddət məhsul istehsalında əsas paya malik olub. Lakin son dövrlər bu ölkədə iri aqroparkların yaradılması sürətlə artır. Daha dəqiq desək, bir çox kiçik və orta fermer təsərrüfatları maddi və maliyyə imkanlarını birləşdirərək aqroparklara çevrilirlər. Bunun əsas səbəbi maliyyə məsələsidir. Yəni banklar iri fermer təsərrüfatlarına həvəslə yüksək məbləğdə kredit verirlər. Hətta bir çox hallarda banklar iri aqroparkları maliyyələşdirməklə onlarla şərikin olurlar.

Aqroparklar fermerlər üçün də hərtərəfli sərfəlidir. Belə ki, onlar yetişdirdikləri məhsulu satmaqla yanaşı, öz istehsal sahələrində onu konservləşdirərək ilboyu alıcılara təqdim etmək im-

kamı qazanırlar. Belə olan halda xammal birbaşa fermerlərə məxsus olduğu üçün son məhsulun maya dəyəri də aşağı olur. Dünya bazarında da keyfiyyətli və ucuz mallar rəqabət apara bilər. Elə bu səbəbdəndir ki, Niderlandın kiçik və orta fermerlərinin birləşdikləri aqroparklar dünya bazarında rəqabətdə asanlıqla üstünlük qazanırlar.

Amma bu o demək deyil ki, kiçik və orta fermer təsərrüfatları sıradan çıxırlar. Bütün ölkələr maraqlıdır ki, kiçik və orta fermer təsərrüfatları fəaliyyətlərini davam etdirsinlər. Onun üçün də əsasən inkişaf etmiş ölkələrdə daha çox belə təsərrüfatlara dövlət dəstəyi verilir. Çünki bu təkcə iqtisadi deyil, həm də sosial məsələdir. Ən azından əhalinin məşğulluğunun təminatı sarıdan.

Bu baxımdan Azərbaycanda aqrar sektor üzrə aparılan islahatlarda bu

məsələyə həssaslıqla yanaşılması təsərrüfatı deyil. Bizim ölkəmizdə dövlət tərəfindən kiçik və orta təsərrüfatla malik fermerlərə dəstək verilməsi ilə yanaşı, iri aqroparkların yaradılmasının da təşviq olunması buna sübutdur. Onun nəticəsidir ki, son illər ölkənin ayrı-ayrı bölgələrində müxtəlif təyinatlı aqroparklar yaradılır, onlara gücətləşli şərtlərlə iri məbləğdə kreditlər verilir, digər güzəştlər edilir.

Prezident İlham Əliyev ölkədə iri fermer təsərrüfatlarının yaradılmasının əhəmiyyətini vurğulayaraq demişdir: "Onu da bilməliyik ki, əhali artır, ildən-ilə tələbat artır, pandemi-yaya görə ölkəmizə xarici vətəndaşların gəlişində azalma olub. Pandemi-yadan sonra yenə də milyonlarla turist gələcək. Ona görə özümüzi demografik perspektivləri nəzərə alaraq təmin etmək üçün ancaq müasir tex-

nologiyalar, müasir suvarma sistemləri, iri fermer təsərrüfatları yaratmalıyıq. Kiçik və orta fermer təsərrüfatlarına indiki kömək göstərilir, subsidiyalar və metodik tövsiyələr verilir. Bu işi təkmilləşdirməliyik".

2022-ci ilə olan son məlumatla görə, ölkəmizdə 32 rayon üzrə 240 min hektar ərazidə ümumi layihə dəyəri 2,3 milyard manat olan 51 aqropark və iri fermer təsərrüfatı yaradılıb. Bunlardan 34-ü bitkiçilik, 14-ü bitkiçilik və heyvandarlıq, 1-i heyvandarlıq fəaliyyəti, 2-i isə emal sənayesi üzrə ixtisaslaşacaq. Onu da qeyd edək ki, artıq 44 aqropark fəaliyyətə başlayıb, digərlərində isə lə-yihələndirmə işləri aparılır.

İndiyədək 25 aqroparkın yaradılmasına İqtisadiyyat Nazirliyinin Sahibkarlığın İnkişafı Fondu tərəfindən 184 milyon manat güzəştlili kredit, 27 aqro-

parka 1 milyard manat dəyərində investisiya təşviqi sənədi verilib. Investisiya təşviqi sənədi almış 26 aqroparka texnika, texnoloji avadanlıqlar və qurğuların idxalına görə bir çox təşviqədi-ci sənədlər verilib və bu təşviqədi-ci sənədlər üzrə həmin aqroparklar 39,8 milyon manat dəyərində güzəştlər əldə ediblər. Əldə olan son məlumata əsasən, aqroparklara 1,3 milyard manat özəl investisiya qoyulub. Aqroparklar xüsusilə bölgələrdə məşğulluq səviyyəsinin artırılmasında mühüm rol oynayır. Hazırda aqroparklarda 4000-dən çox işçi daimi, 5000-dən çox işçi isə mövsümi işlə təmin olunub. Gələcəkdə əlavə 5000-dən çox iş yerinin yaradılması nəzərdə tutulur.

Rüstəm KAMAL,
"Azərbaycan"

Quba təkçə "ağ alma"sı ilə tanınmır

Rayon turizm diyarı kimi də məşhurdur

Qubada istirahət mərkəzləri çoxdur. Bu mərkəzlər ilin bütün fəasillərində qonaq-qarasız olmur. İlboyu nə vaxt Qubaya gəlsən, Qəcrəş yolunun üstündəki müxtəlif mərkəzlərin qonaq sarıdan korluq çəkmədiklərini görmək mümkündür. Amma...

- Yazın sonu havaların yağışlı keçməsi turistlərin sayına əməlli-başlı təsir etdi. - deyər "Quba" Ailəli İstirahət Mərkəzinin eməkdaşı Akif Qurbanov bildirir. Yay başlayandan isə, şükür, qonaqlarımız çoxdur, əksəriyyəti də bölgələrdən gələnəldir.

Qubada turizmin bir neçə növü inkişaf edib. Kənd turizmi qonaqların ən çox üstünlük verdiyidir. Rayonda kənd turizminin əsas marşrutu Xınalqdır. İyun ayının 15-dən bəri əsas turist axını, demək olar ki, Xınalığa və Qırz kəndlərinədir. Xınalığın qədim tarixi, yüksəklikdə yerləşməsi bu məkana turist axımının əsas səbəbidir.

- Qubaya turistləm çoxu ailələri ilə gəlirlər, - deyər sahibkar Abuzər Həsənov bildirir.

Ona görə də səfəli bir kənddə ev tutub istirahət etməyə üstünlük verirlər. Bu həm qiymət sarıdan sərfəlidir, həm də ekoloji təmiz ərzaq baxımından xeyirli.

Sərfəli deməşkən, Qubaya öz çadırları ilə gələnəldə az deyil. Təbiətin qoynunda bu cür istirahət edənlərlə tez-tez rastlaşmaq mümkündür. Bununla belə, onların sayını ev kirəliyə bincələnlərlə müqayisə etmək olmaz. Haput, Qırz, Cək, Nügədi, Gültəpə və digər kəndlərdə qonaqlar bəzən aylarla qalırlar. Bu kəndlərdə evlər çox vaxt mövsümdən əvvəl behlənir.

Kənd əvərinə turist marağını Gültəpə sakini Nuru Qarayev belə izah edir:

- İstirahət mərkəzlərini gözib doyan qonaq qalmaq üçün kənd axtarı, hündürmərtəbəli binələrdən bəzən turist kənd evini seçir. Bu gün, məşallah, Qubanın hər yerində internet var, işıq, qaz sarıdan da problem yoxdur. Əvvəllər onlar təkçə bahalı hotellərdə və istirahət mərkəzlərində olurdular. Buna görə də hamı məcbur olub elə yerlərdə üz tuturdu.

Həmsöhbətimizin sözüne qüvvət. Bu gün Qubanın kəndləri abadlığına görə şəhərdən

geri qalmır. Kənd yolları da həcminin. Onu da bildirik ki, rayonda yol infrastrukturunun yenilənməsi nəticəsində turist marşrutlarının sayı da artıb. Əvvəllər rayonun 16 kəndində turizm inkişaf etmişdisə, hazırda bu rəqəm 30-a

yaxınlaşır. Təkçə Təngəlti istiqamətində bir neçə kənddə camaatın məşğulluğu, dolanışığı turizmle bağlıdır.

Akif ƏLİYEV,
"Azərbaycan"

RƏQƏMSAL DÜNYA

"ChatGPT"li "Mercedes-Benz"

"Mercedes-Benz" avtomobilləri sünü zəka əsaslı "ChatGPT" dəstəyi əlavə edilib. Məşhur sünü intellekt platformasına dəstək "Mercedes-Benz User Experience" multimedia sistemi əsasında həyata keçirilib.

Sürücü "ChatGPT"ə səsli daxil ola biləcək, cavab isə seçimdən asılı olaraq səsli və ya mətn şəklində olacaq.

Şirkət nümayəndələrinin sözlərinə görə, sürücü həm istənilən nöqtəyə marşrut qura, həm də çəlbətə müxtəlif mövzularda suallar verə biləcək.

NFC daha da təkmilləşdiriləcək

"Apple", "Google", "Huawei", "Qualcomm" və "Sony" kimi şirkətlərin üzv olduqları "NFC Forum" təşkilatı NFC texnologiyasının 2028-ci ilə qədərki inkişaf xəritəsini təqdim edib. Kontakt-sız ödənişlər üçün nəzərdə tutulmuş NFC-ni böyük dəyişikliklər gözləyir.

Təqdim edilmiş inkişaf xəritəsi 5 əsas istiqaməti əhatə edir: NFC üzərindən naqilsiz şarj gücünün 3 vatta yüksəldilməsi. Bunun sayəsində kompakt ölçülü cihazlar şarj ediləcək; NFC-nin çalışma radiusunun 20-30 mm-ə yüksəldilməsi. Bu halda smartfonu ödəniş terminalına çox yaxın məsafəyə kimi yaxınlaşdırmağa ehtiyac qalmayacaq, kontakt-sız ödənişlər daha rahat və sürətli olacaq; NFC vasitəsilə bir dəfəyə bir neçə əməliyyatın yerinə yetirilməsi. Yeni kontakt-sız ödənişlər zamanı daimi müştəriləri

təyin etmək və onlar üçün bonus proqramlarını tətbiq etmək mümkün olacaq; Cihazlar arasında əlaqənin təkmilləşdirilməsi. Ödəniş terminalı qismində smartfondan istifadə edənlər istənilən yerdə ödənişlərin qəbul edilməsi məsələsində daha geniş imkanlara sahib olacaqlar; Müxtəlif formatlarda olan məlumatların mübadiləsi məsələsində NFC imkanlarının genişləndirilməsi, məhsulun tərkib hissəsi və emal edilməsi üsulları barədə məlumatları bölüşmək mümkün olacaq.

6 dəqiqəyə şarj olunan elektromobil

İngiltərənin "Nyobolt" və "Callum" şirkətləri konseptual elektromobil təqdim ediblər. "Nyobolt" adlanan elektromobilin əsas fərqləndirici özəlliyi ondadır ki, cəmi 6 dəqiqəyə tam şarj olunur.

Elektromobil xarici görünüşə məşhur "Lotus Elise" avtomobilini xatırladır. Bunun səbəbi hər iki nəqliyyat vasitəsinin dizaynerinin Culian Tomson olmasıdır.

"Nyobolt" karbon gövdə ilə təchiz olunub. Elektromobilin çəkisi 1 ton təşkil etdiyi üçün onda olduqca kiçik ölçülü litium-ion batareyadan istifadə edilib. Onun batareya həcmi 35 kilovattdır. Bu batareya sayəsində elektromobil 250 km yol qət edə bilər. Müasir elektromobillərin qət edə bildikləri məsafə göstəricilərini nəzərə alsaq, "Nyobolt"un bu göstəricisi olduqca aşağıdır. Lakin sürətli şarj texnologiyası vasitəsilə bunu kompensasiya edir. Belə ki, elektromobil 100 faiz enerji ilə təmin etmək üçün, sadəcə, 6 dəqiqə vaxt lazımdır.

Odadavamlı dron

Yağınların söndürülməsində PUA-lardan (pilot-suz uçan cihaz) geniş istifadə olunur. Onlar aerofotokameraların çəkdiyi, yağın şlanqlarını gözdən keçirir və meşə yağınları zamanı yağın söndürücü maddələri daha uzaq məsafələrə atırlar. Təəssüf ki, dronlar oda yaxınlaşdıqda dərhal alovlanır və ya onların fəaliyyəti dayanır.

İsveçrə və Britaniya alimləri yağın söndürülməsində və xilasedicilərə yağının mərkəzinə maksimum yaxınlaşmağa imkan verən odadavamlı "FireDrone" adlı PUA icad ediblər. O, yüksək temperaturda davam götürən xüsusi izolyasiya materialına malikdir. Mütəxəssislər polimidd plastik və silikon dioksid əsasında ultra-yüngül material olan aerogel hazırlayıblar.

"FireDrone"dan ekstremal soyuq hava şəraitində, qütb regionlarında və buzlaqların tədqiqində də istifadə etmək olar. Yeni cihaz artıq İsveçrə buzlağının qalın təbəqəsinin yerləşdirildiyi tunelə ilk sınaqdan keçirilib.

"Youtube"dan dublyaj layihəsi

"Youtube" rəsmiləri yeni funksiya haqqında məlumat verərək bildiriblər ki, yeni funksiya platformadakı videoları sünü zəka tərəfindən öncədən dublyaj edilmiş səsəndirilməyə əlavə etmək imkanını verəcək. Bu, "Google" şirkətinin "Aloud" layihəsi tərəfindən reallaşdırılıb.

Sünü zəka algoritmi videodakı danışları mətn formatına çevirəcək videonun müəllifinə təqdim edəcək. Müəllif isə öz növbəsində mətni ilə tanış olaraq istəyən düzəlişləri əlavə edəcək. Daha sonra algoritim mətni lazımı dilə tərcümə edəcək səsəndirəcək. O da qeyd edilib ki, bu yeni funksiya artıq bir çox "Youtube" kanalı çərçivəsində test

edilir. Hazırda yalnız ingilis dilindən ispan və portuqal dillərinə dublyaj aktivdir. Dublyaj dillərinin sayının artacağı bildirilib.

Yeni funksiya 2024-cü ildə istifadəyə verilecək.

Oxunan tvit sayına məhdudiyət qoyulub

"Twitter"də istifadəçilərin gün ərzində oxuduqları tvitlərin sayına məhdudiyət tətbiq edilmişdir. Sosial şəbəkənin yeni qaydalarına əsasən, bu limit həm adi istifadəçiləri, həm də "Twitter Blue" istifadəçilərini əhatə edir.

Sosial şəbəkə ilk növbədə "Twitter Blue" istifadəçiləri üçün günlük 6000 tvit, adi istifadəçilər üçün 600 tvit, qeydiyyatdan keçmiş, lakin təsdiqlənmiş istifadəçilər üçün isə 300 tvit limitini təyin edib. Lakin daha sonra limit göstəriciləri genişləndirilib.

Hazırda "Twitter Blue" istifadəçiləri üçün günlük 10000, "Twitter Blue" abunəliyinə sahib olmayan istifadəçilər üçün 1000, qeydiyyatdan keçmiş, lakin təsdiqlənmiş istifadəçilər üçün isə 500 tvit limiti təyin edilib.

İ.Maskin sözlərinə görə, bu məhdudiyət müəyyən müddət üçün nəzərdə tutulub. O, neyron şəbəkələrinin tvitlər əsasında təlimatlandırılan şirkətlərlə mübarizəyə istiqamətlənib.

"Google"dan banklar üçün servis

"Google" şirkəti banklar üçün nəzərdə tutulmuş "Anti Money Laundering AI" sünü zəka əsaslı bulud servisini işə salıb. Bu servis çirklə pulların yuyulması üzrə müxtəlif halların təyin edilməsi əsasında təlimatlandırılıb.

"Machine learning" əsasında çalışan servis bank müştərilərinin məlumatlarını, əməliyyat tranzaksiya patternlərini, istifadəçilərin şəbəkə davranışlarını və konfidensiallıq məlumatlarını analiz edir. Bütün bu məlumatları analiz edəndən sonra sünü zəka sistemi bank müştəriləri tərəfindən reallaşdırılan əməliyyatlar arasında ən riskli olanları təyin edir.

Fərdi təmir proqramı

"Samsung" istifadəçilər üçün cihazların fərdi şəkildə təmiri proqramını ötən il ABS-də, may ayında isə Cənubi Koreyada işə salmışdır.

İndi isə şirkət bu proqramı Avropada işə salıb. Bu ayın sonunda etibarən Belçika, Fransa, İtaliya, Hollandiya, Polşa, İspaniya, İsveç və Böyük Britaniyadakı istifadəçilər öz "Samsung" cihazlarının təmiri üçün lazım olan detal və təmir təlimatlarını sifariş edə biləcəklər.

Hazırda bu proqramdan istifadə edənlər fərdi şəkildə "Galaxy S20", "Galaxy S21" və "Galaxy S22" smartfonlarını, "Galaxy Book Pro" və "Galaxy Book Pro 360" noutbuklarını təmir etmək mümkündür. "Samsung" smartfonlar üçün ekran, arxa panel və şarj girişləri, noutbuklar üçün isə ön və arxa gövdə hissələrini, ekran, batareya və "touchpad"ləri təqdim edir.

Maliyyə sektorunda mövcud olan ştat prozedurlardan fərqli olaraq "Anti Money Laundering AI" sistemi yoxlanışları 2-4 dəfə daha effektiv yerinə yetirir. Yeni servis "Google Cloud" platformasının resursları əsasında çalışır.

"Ağıllı" velosiped

Çinin "Urtopia" şirkəti "ChatGPT" üçün daxili dəstəyi olan "Fusion" elektrik velosipedini təqdim edib.

"Fusion"un velosiped sürürək sünü intellektlə qarşılıqlı əlaqədə unikal təcrübə təmin etdiyi deyilir. Çatbot istifadəçisi ilə ünsiyyət qurur, marşrut məlumatı təqdim edir. "Ağıllı" velosiped "Strava" və "Apple Health" kimi idman proqramları vasitəsilə müxtəlif sağlamlıq və fitness göstəricilərini izləyir. O, GPS izləyicisinə də sahibdir.

"Fusion"un qiyməti və satış tarixi hələ dəqiqləşdirilməyib.

Hazırladı: **Ülkər XASPOLADOVA**, "Azərbaycan"

OXUCULARIN NƏZƏRİNƏ!

"AZƏRBAYCAN" qəzetinə abunə yazılışı davam edir!

Abunə respublikanın bütün poçt şöbələri tərəfindən aparılır. Eyni zamanda aşağıda göstərilən mətbuat yayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz:

"Azərpoçt" MMC	(012) 598-49-55, (051) 225-02-13
"Azərmətbuat yayımı" ASC	(012) 441-19-91, (050) 322-33-17
"Qaya" firması	(012) 566-77-80, (050) 214-40-53
"Region Press" MMC	(055) 316-79-01, (050) 316-79-01
"Səma-M" MMC	(012) 594-09-59
"Ziya" LTD	(012) 497-76-96, (050) 306-77-22
"Pressinform" MMC	(012) 598-49-52, (070) 340-01-00
"City press" MMC	(055) 819-09-26

1 illik - 124,80 (yüz iyirmi dörd manat səksən qəpik) manat
6 aylıq - 62,40 (altmış iki manat qırx qəpik) manat
3 aylıq - 31,20 (otuz bir manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxucular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləşsəniz, redaksiyaya (Tel.: (012) 539-59-33) zəng vura bilərsiniz.

Qüdrət NURİYEV: "Olimpiadanın irqçi Fransada keçirilməsi bu Oyunların imicinə vurulan ən böyük zərbə olacaq"

"Dərisinin rəngindən, sosial durumundan, siyasi, dini əqidəsindən və digər amillərdən asılı olmayaraq bütün qitələrin atletləri arasında ədalətli idman mübarizəsinin simvolu kimi qəbul edilən Olimpiya Oyunlarının növbəti yarışlarının 2024-cü ildə Fransada keçirilməsi nəzərdə tutulub. Zorakılığın, irqi ayrı-seçkiliyin, müstəmləkəçilik siyasətinin hökm sürdüyü bir ölkədə bu ali idman tədbirinin təşkil ediləcəyi əmin-amanlıqla daım yanaşı duran sivil Olimpiya ideallarına zərbə deyilmi?"

Bu sözləri AZƏRTAC-a idman siyasəti üzrə ekspert, Azərbaycan Alpaqut Federasiyasının prezidenti Qüdrət Nuriyev bildirib.

"Bütün insani dəyərlərin ayaqlar altına atıldığı Fransa kimi bir ölkədə hansı ədalətli mübarizədən söhbət gedə bilər?", - deyərək Q.Nuriyev davam edib: "Fransada Əlcəzairəyə yeniyyətmiş polis tərəfindən vəhşiliklə qətlə yetirilməsi sadəcə qığıldım oldu. Ümmüyyətlə, Emmanuel Makronun hakimiyyətə gəlişindən bəri ölkədə genişmiqyaslı etiraz aksiyaları səngimək bilmir. Hökumətin hazırkı rejiminə və tətbiq etdiyi idarəetməyə etirazını bildiren əhali Fransada dərin islahatlar aparılmasını tələb edir. Xalqın etimadını tam itirən Fransa hökuməti ölkədə xaosun, hərə-mərçiliyin, itaətsizliyin qarşısını ala bilmir, vəziyyət gündən-günə pisləşir. Prezident Emmanuel Makron öz hakimiyyətini qorumaq üçün polis qüvvələrinə arxalanaraq əsl diktatura qurub. Hazırda küçələrdə və ictimai yerlərdə dəhşətli yanğın hadisələri, kütləvi soyğunçuluq halları, taxta, dəmir parçaları ilə silahlanan vətəndaşların

qarşudurmaları bu ölkənin nə qədər təhlükəli olduğunu göstərir. Belə olan halda Fransada dünya əhəmiyyətli tədbirlərin, o cümlədən dördilliyin ən nüfuzlu idman tədbirinin - Olimpiya Oyunlarının təhlükəsiz şəkildə keçirilməsinə kim zəmanət verə bilər. İnsanlarla quldarlıq dövründə olduğu kimi, rəftar edilən Fransada vətəndaşların hələ də irqi, dini, milli ayrı-seçkiliyə görə əziyyət çəkir və dəhşətli əzabları məruz qalmaları sirsir deyil".

İdman siyasəti eksperti deyib ki, Fransa dünyada demokratiyanın beşiyi deyil, məzar olduğunu yəni şəkildə göstərir. Fransa və ona yaxın olan bir sıra Avropa ölkələrinin mətbuatı kütləvi etirazları və buna qarşı polis mübarizəsini az qala demokratiya nümunəsi kimi təqdim etmələri isə gülməlidir. Müasir Fransa cəmiyyətində getdikcə artan problemlər və davam edən dərin ziddiyyətlər insanların sərbəh kəsimini daşıyır. Bu gün BMT Təhlükəsiz Şurasının daimi üzvi olmasından istifadə edən Fransanın bir çox millətlərə, dövlətlərə qarşı işğalçılıq siyasəti, dönya göz yumur. Fransa tarixin ən qanlı

qətləmlərini törədir. Əlcəzairdə, bir sıra Afrika, Şərqi Asiya dövlətlərində milyonlarla insan qətlə yetirib. Əlcəzairli azadlıq döyüşçülərinin kəllə sümükləri Paris muzeyində hələ də müharibə qənimətləri kimi saxlanılır.

Azərbaycan Prezidenti İlham Əliyev Qoşulmama Hərəkatının Əlaqələndirmə Bürosunun Bakıda keçirilən nazirlər görüşündə Fransanın öz müstəmləkəçiliyini, qanlı müstəmləkə cinayətlərini və soyqırımı aktlarına görə Qoşulmama Hərəkatına üzv olan Afrika, Cənub-Şərqi Asiya ölkələrindən və digər ölkələrdən üzr istəməli olduğunu diqqətə çatdırıb. Azərbaycanın neokolonializm meyilliklərinin artmasından olduqca narahat olduğunu bildiren dövlətimizin başçısı qeyd edib ki, dekolonizasiya prosesi nəticəsində yaranmış Qoşulmama Hərəkatı keçmişin bu utancverici mirasına qarşı qətiyyətli mübarizə aparmalı və onun tamamilə aradan qaldırılmasına öz töhfəsini verməlidir.

Olimpiya dəyərlərini, onun ali prinsiplərini ayaq altına atmaq olmaz. Biz idmançılar Olimpiya Oyunlarının Fransa kimi insanlıq əleyhinə olan dəhşətli cinayətlər törədən və bu missiyanı davam etdirən bir ölkədə keçiriləcəyindən narahatıq. Olimpiya Oyunları idealları və dəyərləri ilə insanların qəlbində dərin iz buraxıb. Olimpiya ruhuna daban-dabana zidd olan zorakılığın, ksenofobiyanın və irqi əhvali-ruhiyyənin tügen etdiyi Fransada Olimpiadanın təşkilini bu Oyunların imicinə vurulan ən böyük zərbə olacaq.

Ümumrespublika təmizlik aksiyaları davam edir

Bu gün Xəzər dənizinin Hövsan, Gilözi sahillərində, Hacıqabul gölünün Şirvan şəhəri ərazisindəki hissəsində, Köndələnçay sahillərində, o cümlədən meşəlik ərazilərdə təmizlik aksiyaları keçirilib.

AZƏRTAC xəbər verir ki, nazirliyin regional bölmələrinin, yerli icra orqanlarının əməkdaşlarının, sakinlərin, könüllülərin, tərəfdaş qurumların iştirakı ilə keçirilən aksiyalar zamanı ümumilikdə iki tondan artıq müxtəlif növ tullantı yığılaraq orazlırdan daşınıb.

Dəfələrlə təmizlik aksiyalarında iştirak etdiyini bildiren "Nargis" jurnalının icraçı direktoru Müjgan Qafaradə vətəndaşların

çəğirşlərdən notica çıxarmadığına təəssüfləndiyini bildirib: "Tez-tez dənizə getməsəm də, gələrkən belə mənzərə ilə qarşılaşanda dəniz sahilinə üz tutmaq haqqında düşünürəm. Çünki vəziyyət o qədər acınacaqlıdır ki, insan nəinki dəniz sahilinə gəlmək, heç onun ətrafından belə keçmək istəmir. Çəğirşlərimizə istədiyimiz cavabları almısaq da, ümidimizi itirmirik. Ümid edirik ki, bu qədər aksiya, bu qədər çəğirş boşuna olmayacaq. Hər birimiz nəinki dəniz sahillərini, istirahət etdiyimiz bütün məkanları təmizliyinə riayət etməliyik. Hər birimiz bir-birimizin istirahət, təmiz ətraf mühitə dincəlmək hüquqlarını pozmamalıyıq. Ölkəmizin ətraf mühitinin mühafizəsi vəzifəsindən, peşəsindən, yaşından asılı olmayaraq hər bir kəsin borucudur".

Təmizlik aksiyalarında iştirak etməyə çağırışını deyən ekokönüllü Firəngiz Hüseynova bildirib ki, yay mövsümündə dəniz və çay sahilləri, meşə əraziləri daha çox çirklənməyə məruz qalır: "Həqiqətən çox bəhad vəziyyətə qarşılaşırıq. Ekokönüllülər olaraq çox əziyyət çəkirik. Tonlarla tullantı toplanır. Təmizlədiyimiz ərazilərin yenidən çirkləndirildiyini görəndə bir növ çəkdüyümüz əziyyətə heyfimiz gəlir. Bir nüansı da xüsusi qeyd etmək istərdim. Elo tullantılar var ki, meşə ərazilərində Günəş şüalarının təsirinə alıbmaya və yağına səbəb ola bilər. Ona görə də hər birimiz maksimum diqqətli olmalı, istirahət etdiyimiz məkanlarda tullantı qoyub getməməli, götürdüyümüz nə varsa özümüzü geri aparmalıyıq. Ümidvaram ki, mesajımız öz nəticəsini verəcək".

"Bakı Toxucu" QSC-nin səhmdarlarının nəzərinə!

26 avqust 2023-cü il tarixdə saat 12:00 da "Bakı Toxucu" QSC səhmdarlarının illik ümumi yığıncağı keçiriləcəkdir.

Gündəlikdəki məsələlər:

- "Bakı Toxucu" QSC-nin 2022-ci ilin hesabatı və digər məsələlər.
- Dividend bölüşdürülməsi.

Ünvan: Bakı şəhəri, Bül-bül qəsəbəsi, S.Bahlulzadə küçəsi, 47
Telefon: 012-458-14-21

BAŞ REDAKTOR

Bəxtiyar SADIQOV

Əlaqə telefonları:

Qəbul otağı	- 539-68-71,	Beynəlxalq həyat, idman	
Baş redaktor müavinləri	- 538-86-86,	və informasiya şöbəsi	- 539-63-82, 432-37-68
	434-63-30, 539-72-39	İnformasiya şöbəsi	- 538-56-60
Məsəl katib	- 539-43-23,	İctimai əlaqələr şöbəsi	- 539-49-20, 538-31-11,
Məsəl katib müavinləri	- 539-44-91,	Fotoilustrasiya şöbəsi	- 538-84-73,
Parlament və siyasət şöbəsi	- 539-84-41, 539-21-00,	Kompüter mərkəzi	- 538-20-87,
İqtisadiyyat şöbəsi	- 538-42-32, 538-35-55,	Mühasibatlıq	- 539-59-33

AZ 1073, Bakı şəhəri, Mətbuat prospekti, 529-cu məhəllə, "Azərbaycan" nəşriyyatı, IV mərtəbə
contact@azerbajian-news.az
az.reklam@mail.ru

www.azerbajian-news.az

Qeydiyyat № 1

"Azərbaycan" qəzetinin kompüter mərkəzində yığılıb sahifələnməmiş, "Azərbaycan Nəşriyyatı" MMC-nin mətbəhsində çap edilmişdir

Qəzetə dərc üçün göndərilən materiallar Azərbaycan dövlətinin mövqeyinə uyğun olmalıdır

Gündəlik rəsmi dövlət qəzeti

Tiraj 4646
Sifariş 1661

Qiyməti 40 qəpik